

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.

(An Ohio Corporation. B. K. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. Kohányi**
Alapította: **Kohányi Tibamér**

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Telephely: East Main 3335 Cuy. Central 1291.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyszerű Államokban és Kanadában egész évre \$5.00, félre \$3.00. Székhelyre: egész évre \$10.00, félre \$5.00. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year \$5.00, half year \$3.00. Foreign countries: one year \$10.00, half year \$5.00. — Cleveland one year: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New Yorki irodánk címe: **Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York**
Üzletvezető: **Joseph Horváth, Manager.**

A legujabb csapás Magyarországon

Soha nem tapasztalt hideg — október végén. — Semmi fűtőanyag nincs a fővárosban. — Mennyi szemet kapna egy család, ha volna. — A pesti gáz nagy veszedelme. — Be kell csukni az iskolákat. — Mindenki fázik és mindenki elégedetlen.

A "SZABADSÁG" budapesti levelezőjéről.

Budapest, nov. 2.

Rendkívül súlyos megpróbáltatáson esik át a napokban a magyar fővárosnak sokat szenvedett népe: már október végén reánk szakadt a tél s ez a csapás teljesen váratlanul ért bennünket. Egyszerre tíz foknál mélyebbre süllyedt a hőmérő a fagypontra, ami Magyarországon még sohasem történt meg ilyenkor. Összelejtették a fűtőanyagot, a lakásokban dermesztő a hideg, a vízvezeték csapok sok helyen befagytak. — Iskolák és hivatalok szünetelnek a nagy hideg miatt, mindenki köhög és tüsszög és nincsen család, amelynek fekvő beteje ne volna.

Most, hogy ez a természeti csoda számbamenő korai tél reánk köszöntött, — már látjuk, hogy micsoda nagy veszedelmet jelent reánk nézve az ideai tél. A mostani nagy hideg négy-öt nap múlva bizonyára enyhül, mert az Európára nehezedő szokatlanul erős légnyomás nem igen tart tovább, — de ki tudja, hogy a mostani eset a tél folyamán hányszor fog még megismétlődni? Fűtőanyagról pedig egyelőre csak álmodni lehet, de hozzájutni nem.

Ami kevés szén van, az kell a közüzemeknek. Az egészen apró bányákat nem számítva, csak **Salgótarján** és **Tata** maradt a sztrájkok a bányákban, mert akármennyit fizetnek is a bányászoknak, mind kevés a megélhetésre. Amikor pedig dolgoznak, a munkának alig van látszaja. Jé, ha annyit termelnek, hogy az a kevés vasut, ami megmaradt, még járhat és Budapestben jár a villamosvasut, működik a vízvezeték, (ha sok zavarral is) és van gáz és villany. De a gyáraknak már alig jut villany, a magánháztartásoknak meg semmi. A szénjeleimre járna az én háztartásom számára e hónapra **500 font szén**, tehát egy napra nem egészen **17 font szén**. Tessék ebből főzni, mosni és fűteni! És tessék hozzágondolni, hogy ez nem olyan szén, mint az amerikai, hanem "harna szén", illetőleg állítólag szén, amelynek fele elégsé, a másik fele pedig éghetetlen és sár volna. Mert a "szénjegy" csak annyit jelent, hogy jogom van ennyi szent vásárolni, ha kapok; ha pedig nem kapok, akkor a szénjegyemmel befűthetek. S a szomorú valóság az, hogy mindenféle buntalások és kiutalások után megfizettem a szén összes szállítási, le és felrakási és őrzési illeteivel együtt, de ebben az évben még annyi szénem se kaptam, mint az október. Így festenek a fűtési viszonyok ma nálunk. És ez a helyzet a vidéken is, mert hiszen közvélemény, hogy Budapest aránylag még a legjobban van ellátva. A vidék kizárólag fára van utalva. Ahol van a határban erdő, ott drága pénzért még lehet fát kapni, de amely vidéken nincs erdő, ott nincsen fa se.

A fővárosban teljesen a gázra vagyunk utalva. Gázon főzünk. De milyen az a gáz, amit nem jó szénből állítanak elő! Igen kevés a melegítő ereje, ellenben igen sokféle a káros hatása. Mivel a pesti szén, amelyből most a teltai gáz készül, kén-vegyületekkel van keverve, a most gyártott szénigaz igen erős kénigaz (kéndioxid) van keverve. Amikor ezt a gázt meggyújtjuk, a csapán kiemelkedő gázkeverékből meggyújtjuk a világító gázt, de nem gyújt-

hatjuk meg a mellette jelenlévő kén-dioxidot, mert az nem gyúlékony. A világító gáz pislogó lángja mellett ömlik ki a kén-dioxid és más melléktermék, amelynek még a legkisebb hibája, hogy retentívén büdös; ennél nagyobb baj az, hogy erősen mérgező hatású. Amikor tehát fűtünk a pesti gáz lángjánál, a konyha ablakát vagy ajtaját tárnivalyba kell tartani, mert különben a kén-dioxid megölne bennünket. Így is feltétlenül fejtájt okoz s ha a háziasszony vagy a szakácsné nem elég óvatos, hanem magáról megelégedkezve a gáztüzhely fölé hajol: könnybe lábad a szeme és megered az orra vére.

Mindez pedig sokkal jelentékenyebb dolog, mint a milyennek látszik. Mert ha ilyenek a viszonyok most, november elején, mi lesz majd a tél? Hiszen hivatalosan még ősz van, ez az ősz dereka, a kalendárium szerint a tél csak december 21-én kezdődik.

Az iskolákban a gyerekek kaptak egy nyomtatott ívet, hogy vigyék haza a szülőknek. Az iven az van, hogy a szülő köteles magát arra, hogy hetenként kétszer ad a gyermekének három-három darab fát az iskola fűtésére. Istene, miből adjunk, ha nincsen? Az iskola e szerint **27 font fát** kér havonként s a hatóság a családnak havonként összesen **80 font fát** — ígér, de nem ad. Ma kellett volna az első három darab fát elvinni minden gyereknél. Senki se vitt. A terem fűtetlen volt, a hőmérő 5 fokot mutatott s a gyerekeket hazaküldték. Ha nincs fa, nincs iskola, — nincs tudomány, nincs kultúra.

De van mátha, van köhögés, van influenza, van mindenféle lázas betegség, vannak fagyott kezek és fagyott lábak. És vannak rongyos, éhes, dergő és elégedetlen emberek. Szóval: tudjuk, hogy mi nincs és tudjuk, hogy mi van, de hogy mindebből mi lesz, azt csak az Uristen tudja.

Az adóreform kérésese

A jelenlegi adótörvények gyökeres revíziójára hosszú hónapok munkája szükséges. — A halasztásnak még más egyéb fontos okai is vannak. — A tarifatorvény is hatalmas van az adóreformra.

Dacára a sok ellenkező híresztelésnek, a washingtonból érkező jelentések egykékben azt állítják meg, hogy a jelenlegi kongresszus, a mostani rövid ülésszakon nem fogja elintézni az adótörvények reformját, legyen bármi-nagy szükség is erre a reformra. A kongresszus vezető személyiségei mind megígéyznek abban, hogy a tavasszal összeülő új kongresszus is csak jó néhány hónap múlva fog a dologgal végezhetni, anélkül is inkább, mert először a tarifareformmal kell ennek a végzésnek és csak azután térhet át az adóreformra.

A képviselőház nagyhatalmu bizottsága, az úgynevezett Ways and Means Committee, amely az adó és tarifajavaslatokat előterjeszteti, fogja a már Washingtonban levő tagjainak nézete szerint a jövő nyári dereka előtt még csak benyújtani sem lesz képes ezeket a javaslatokat.

A jelen kongresszus már az idő rövidségénél fogva, de más oknál fogva sem végezhette ezekkel a javaslatokkal. Ugy a ház, mint a szenátus vezető személyiségei, ugyanis megígéyznek abban, hogy meg kell várni a Harding adminisztrációt és ennek a véleményét is kikérni ezeket a nagyfontosságú ügyek adminisztrációtól és ennek a véleményét is kikérni ezeket a nagyfontosságú ügyek adminisztrációtól és ennek a véleményét is kikérni ezeket a nagyfontosságú ügyek adminisztrációtól.

Az eddigi tapasztalatok szerint egy-egy tarifareform mindig hónapok munkáját vesz igénybe és ugyanolyan hosszú időre van szükség az adó reformra. Ezekkel kapcsolatban mindig hosszadalmas előzetes kihallgatásokat tartanak, ami maga is jelentékeny időt vesz igénybe. A kihallgatások megejtése után időbe kerül az is, amíg a bizottság a javaslat szövegét megfogalmazza. Amikor azután a javaslat a ház elé kerül, ott is hosszú vita indul meg, anélkül is inkább, mert a tagok nagyrésze feltétlenül hozzá akar szólni ezekhez a javaslatokhoz. Amikor azután a ház végzett velük, ugyanaz a folyamat indul meg a szenátusnál. Ezért a multban az ily javaslatok törvényre emelkedéséhez legalább is hat hónap volt szükséges. Az új törvényhozás ugyanazt az eljárást fogja folytatni és ennek a munkája sem fog kisebb időt igénybe venni. Ezért a washingtoni beavatottak egyértelmű nézete szerint, a javaslatból törvény a jövő őszi kezdetéig még a legkedvezőbb körülmények között sem lehet.

Egy dolog bizonyos azonban és pedig az, hogy amint a javaslatok tárgyalását megkezdi a törvényhozás, a jelenlegi adótörvények egyes különösen sérelmes rendelkezései azonnal és sürgősen enyhíteni fognak. Így különösen azok az adóemelések, amelyek az üzleti világot mint olyant sújtják és amelyeknek a káros hatásait még minden kormányzat megérezte, amelyekkel kísérletezett. Azután ott vannak azok a fogyasztási adóemelések, bélyegilletékek, amelyekkel a nagyközönséget zaklatják és amelyeknek a jelenlegi képviselőház is változtatni akart, azonban a kísérlet a szenátusnál megakadt.

Vannak egyesek, akik azt állítják, hogy az új vámtarifa törvény egy szerkeszthető meg, hogy évi egymillió dollár hozadékot hozzon, ilyképp pótolva azt a veszteséget, amely az adótörvények revíziója folytán a kincstárért érni fogja. Ez a felgázás azonban helytelen, mert ilyen tarifatorvény meg nem szerkeszthető. A közelmúlt azon

A "szárazság" hivatalos őrzése

Az Internal Revenue Bureau most adta ki a hivatalos jelentését arra vonatkozólag, hogyan tartják be az Egyesült Államokban a prohibíciós törvényt. A jelentés beszámoló a hivatalos gépezetről, felsorolja annak előnyeit, de nem mulasztja el, hogy rámutasson azokra a nehézségekre, amelyek a hivatalos közegek szemében találják magukat, ha arról van szó, hogy a közönséggel a prohibíciós törvényt betartassák.

A jelentés elmondja, hogy nagy nehézségekbe ütközött a prohibíciós ügyek kiváltása, főleg azért mert csak a legmegbízhatóbb elemeket lehetett erre a munkára felhasználni.

De nemcsak ezért volt nehéz a prohibíciós ügyek kiváltása, hanem főleg azért is, mert a jelöltek nagyon jól tudták, hogy más mesterségekben sokkal többet fizetést kaphatnak, mint itt.

Ilyen és ehhez hasonló nehézségeket kellett az Internal Revenue Bureauknak legyőznie, végül azonban ez sikerült neki és a mostani jelentés arról számol be, hogy az ellenőrző személyzet teljesen pontos, a létszám teljes s hogy a masina a legnagyobb pontossággal működik.

Mindenestre figyelemre méltó a jelentésnek az a része, amely arról számol be, hogy milyen fajta embereket akartak és alkalmaztak is végül a felügyelő munkára. Elsősorban arra törekedtek, hogy olyan embereket válasszanak ki, akik ilyen munkát még nem végeztek, akik ezzel a dologgal lehetőleg még sose fog-

lalkoztak. A szakértők nem kelettek. Másodsorban az a szempont lebegett az Internal Revenue Bureau szeme előtt, hogy a kiszolgált katonáknak adjanak foglalkozást. Ezeknek a sorából neveztek ki a legtöbb prohibíciós ügynököt.

A prohibíciós törvény betartását magát nagyon nehezítette, hogy azokban az államokban, ahol a szárazsági törvény nem volt többsége, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre. Olyan lankán, hogy a bírák maguk azokban a ritka esetekben, amikor egy-egy bűntét elítélték, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre.

Olyan lankán, hogy a bírák maguk azokban a ritka esetekben, amikor egy-egy bűntét elítélték, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre.

Olyan lankán, hogy a bírák maguk azokban a ritka esetekben, amikor egy-egy bűntét elítélték, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre.

Olyan lankán, hogy a bírák maguk azokban a ritka esetekben, amikor egy-egy bűntét elítélték, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre.

Olyan lankán, hogy a bírák maguk azokban a ritka esetekben, amikor egy-egy bűntét elítélték, a törvényt csak nagyon lankán hajtották végre.

A német opera.

Háborús állapot sose normális állapot. Ez inter arma silent musae. Háborús időben a muzsák hallgatnak. Ennek tulajdonítható, hogy az Egyesült Államokban, mikor ez az ország háborúban állott Németországgal, voltak elemek, bizonyosan nem hivatalos elemek, amelyek hazafiságukban annyira mentek, hogy háborús izentek, nemcsak a német fegyvereket, a német militarista szellemek, de a német kultúrának is.

Gondolkodó ember, kultúra szerető ember épen olyan jól tudta a háború alatt, mint az előtt és most, hogy ezeknek az elemeknek nem volt igazuk.

Mivel érdemelte meg Schiller és Goethe, hogy, mert II. Vilmos militarista volt és világlámulomra vágott, vagy az öreg Hindenburg hol nyert csatát, hol vesztett, hogy az 5 éveket kikaparjék a páncélvelel nyilvános könyvtár faláról, ahol a világirodalom többi nagyságaival egy sorban szerepeltek, s ahol társai csak annyit előnyük volt velük szemben, hogy angoloknak, franciáknak, vagy olaszoknak teremtett őket a jóisten.

Ami állt a háború alatt a német irodalomra, piktúrúra, szobrászatra, színeszetre, az állt elsősorban a hatalmas német muzsikáról.

A többi művészet talán észszeveve sem képviseli annyira a külföld előtt a német kultúrát, mint a német zene. A német muzsika lekerült a koncert programokról és lekerült az operaházak színpadáról, elsősorban a legelső amerikai opera színpadáról, a new yorki Metropolitan Ope-

ra House színpadáról. Wagner Richardnak el kellett halgatnia és el kellett halgatnia Strauss Richardnak. Weber nem szólhatott egy szót sem a Büvös Vadász kísértelet csendesen a színházi rakctárban huzták meg magukat és a Fidelio szerzője talán buskomoran intett a sirjában.

A háborúnak azonban egyszer mégis végszakadt. És az amerikai németeknek első gondolata volt: vissza kell gondolni a német muzsikát, hadd lovagoljanak ismét a Walkürok és hadd szóljon meg ismét Siegfried király. És Schubertnek, meg Schumannnak is akartak egy kis alkalmat adni a koncert pódiumon, bárha a legszégyényebbet is.

Nem sikerült, amit akartak. A tulhazafiasak ismét megakadályozták őket. A Lexington Operaház első Wagner előadása nagy botrányba fulladt.

Most azonban örömdetés hír érkezik New Yorkból: a Metropolitan Opera House felvette játékrendjébe a Wagner operákat, még pedig német nyelven.

A muzsikusok és zenekedvelők és általában a kultúra szerető közönség csak örömmel köszönheti ezt az intézkedést. Wagner muzsika nem pusztulhat el Amerikában, mert egyhárom nyarban és hölgyben még mindig bucsog a harcias vér és még mindig küzdenek egy háborúban, amelynek immár két éve vége van.

A háború valóban megcsinált. És elkerült az újra építés korszaka, ami nemcsak gazdasági, de kulturális téren is meg kell, hogy mutatkozzék.

40 DOLLAR

kamatot fizetek egy évre minden négy elhelyezett 1000 dolláros takarékbetét után.

KISS EMIL BANKER
133 Second Avenue, New York.

JÖNNEK A LEVELEK

Magyarországból és mindegyikben segítséget kérnek a szeretett rokonok.

Élelmet, fűtőanyagot, meleg ruhát és sok más egyebet akarnak venni, de nem jut nekik, mert nincs pénzük.

Ítt az alkalom, hogy jó szíve megnyilatkozzék. Közeledik

KARÁCSONY

a szeretet ünnepe. Vigyen boldogságot rokonainak hajlékába. Könnyen megteheti, hisz néhány dollár sok ezer koronát jelent odaát és sok ezer koronával sok mindentélt lehet vásárolni.

Küldje pénzét általunk.

Mi a legolcsóbb árfolyam mellett leggyorsabban átutaljuk.

Karácsonyra szeretetadományát kifizetjük és Karácsony napján áldani fogják Önt rokonai.

Szép Karácsonyi Ajándék a HAJÓJEGY

is, melylyel óhazai rokonainak kijövetelét lehetővé teszi. A beutazáshoz szükséges okiratokat KÖZJEGYZŐI OSZTÁLYUNK lelkiismeretesen és pontosan kiállítja.

FELSOVAROSI ÜGYFELEINK KÉNYELMÉRE FIOKIRODÁNK HAJÓZÁSI ÉS KÖZJEGYZŐI ÜGYEKBE IS KÉSZSÉGESEN AD FELVILÁGOSÍTÁST.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JÁNOS, elnök

FŐÜZLET: 10 EAST 22nd ST., a Bankpalotában.
FIOKÜZLET: 1597 SECOND AVE. corner 83rd St.

NEW YORK CITY

éveiben, amikor a védővám-tarifa virágjában volt és amikor ennek következtében a vámtételek igen magasak voltak, soha, de soha sem volt több, mint évi 350 millió dollár a vámjövedelem. Ma azonban nem lehet bezonni ezeket a vámtételeket, mert most, a rekonstrukció idejében, ezzel teljesen tökéletesen nének minden behozattal. Viszont azonban a tarifatorvény mégis kihatással van az adótörvényre, amelyet a vámjövedelem figyelembevételével kell megalkotni. Ezért biztosra vehető az, hogy a kongresszus először a tarifával fog végezni és csak azután fog áttérni az adójavaslatokra.

\$8.00 Egy karácsonyi ajándék

A postaköltséget e 10% díjazásuk behová az Egyesült Államokban.

melynek ára mindenki fizetési képességén belül van és mely legyőzi a magas megérthetési költségeket.

The Baby Grand Phonograph

nagyban és a hang kedvesében egyenrangú mindenn minden más 100 dolláros géppel.

E csodás beszélgőse mindenféle lapos lemezt, mint a Victor, Columbia, Emerson, Okeh, stb. lemezt játszani egyszeri felhasználással. A melegegésztéért jót állunk.

Küldje ma a Money Order-t

Charmel Trading Co., Inc.-hoz
4170-A. BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Ha Amerikába kihozatni

akármely rokonát, fordultjon bizalommal hozzám.

OHÁZÁBA PÉNZKÉRENEK HAJÓ ARJEGYZÉKET. PÉNZKÜLDÖMÉNYEKET

leggyorsabban eszközölök.

UTLEVELEKET MEGSZERZEK.

Írjon még ma a címre:

MORRIS ENGEL, Bankár
129 Greenwich Street, New York, N. Y.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

DECEMBER 30-AN ÉS FEBRUÁR 19-ÉN

Indul NEW YORKBÓL az újkövű, hogy más hajóra keltsene átjárni, egy-egy napra.

BRÉMABA S. S. SUSQUEHANNA

Jelentkeznek: 49 Broadway, New York, vagy 89 State Street, Boston. Más, vagy a helyi ügynököknél.

Teljes Ostály: 129 Broadway, New York City.

VAGLIANNO LEVELLO

HOGY FOGA

MILLIÓKAT KÁRTYA-BAR

HA N. MCSAK A K

Európában a nek halvány róli volt Aysce Euripides vagy egy ember za megkérdeznék Plato, római k mexiko general denki tud Eur csoda Vagliano róla, hogy gör "hires görög" éne, az Ilyas zonnal megér res honfitársát.

Amerikába ott el a hirt tulajdonképp annyira átne Európában V szót használva pedig a legsze kerek egyike, a kerekégen élt lett híres, amit a bacarion me szegeket nyert vatos helyen, t teremben, a Riban, Párisban mindenütt, ahol berei megfordízik egymástól, akik persze so természetüké gőt? Mit gond?

Vicente Blas ves spanyol irod közt róla, a között a követ

"Azok közé lények közé t liano meg a merik, amikor a szárnnyar, a láttam őt a m naban, néhány amikor a siker mintha egynes volna, hogy a lya legyen a lensegi" című egyik gambler su. Az olvasói sokára fordult kérdéssel, hogy zoltam-e meg? A válaszom er tudom, hogy egyezt a zati nek rajzoltan író, hogy mikor előalakot és mi az elképzelt a pedig az én vasszit, Vagliano magában véve különbség.

Vagliano egy líó frankot ny tommal, összeve ben vesztett, alig jöhet szam esodolatos nyar carloí Sporting a tanuja, ahoval nyü bejutni. E két tagjának idegent, amellé "third degree" hallgatáson, hogy feltételel bizni benne, I not esteken kes nesen pártatlan ber csinált, a mely játékban kal alig két nyert, amenny nyert, amik nyert, ahogy esodolatos Jung de nem svindt az egész ügybe.

Ez a görög megjelenésü en láb magas, erős niség, az areal intelligenciát árul el, de a kellemetlen. Z van, ami gyako s általában a partján élő Egy kellemes szervezetenek, nagyon beleme akkor a teste az izzadsága áraszt maga nyer s miután kegyet, hát e landó a körny kik pénz szárd zadságot is el mondják, hogy nem illat.

Vagliano, a rint eredetileg de nem a tiszt nem fél tenger kik a mesters retik a pályát.

VAGLIANO. A HARMINCKÉT LEVELÜ BIBLIA VARÁZSLÓJA

HOGY FOGADTA A SZERENCSE FIAVÁ EG Y GÖRÖGÖT

MILLIÓKAT NYERT ÖSSZE EURÓPA LEGDIVATOSABB KARTYA-BARLANGJAIBAN S A SZERENCSEJÁTÓL, MOST MÁR EGYENESEN RETTEGNEK.

HA NEMCSAK A KÖNNYŰ PÉNZNEK, DE MÉG AZ IZZADTSÁGNAK SINC S SZAGA

Európában sok az ember, aki-pétek fajtájából. Allitól az nek halvány sejtelmé sincs ar-ról, hogy a nagy görögök közül ki volt Ayschylos, Sophocles Euripides vagy Xenophon. Nem egy ember zavarba jönne, ha megkérdeznék tőle, hogy ki volt Plato, római költő-e avagy pedig mexikói generális. De arról min-denki tud Európában, hogy ki-csoda Vagliano s azt is tudják róla, hogy görög, még pedig a "hires görög". Ha Homeros ma éne, az Ilyasában minden bi-zonytal megegyeztet volna hi-res honfitársát, Vagliano.

Amerikába eddig még alig ju-tott el a híre. Ki ez a Vagliano tulajdonképen, akinek a neve annyira átment a köztudatba Európában? Vagliano, amerikai szót, használva, gambler, még pedig a legszerencsésebb gamb-lerék egyike, aki valaha a föld-kerekeségén élt. Tavaly nyáron lett híres, amikor Deauvilleben, a baccaron milliókra rugó ösz-szeget nyert össze. Minden di-vatos helyen, furdöhelyen, játék-teremben, a Rivierán, Versailles-ban, Párisban, Trouvilleban, mindenütt, ahol a társaság em-berei megfordulnak, megkérdé-zik egymástól, különösen a nők, akik persze sokkal kíváncsiab-ban természetük: "Látta-e a görög-öt? Mit gondolt Vaglianoról?"

Vicente Blasco Ibanez, a ne-ves spanyol író irt legutóbb egy cikket róla, amelyben a többi között a következőket mondja: "Azok közé a szerencés elő-nyek közé tartozom, akik Vag-liano meg abból az időből is-merik, amikor a hír nem vette a szárnyaira. Két évvel ezelőtt láttam őt a monte carlo casi-nóban, néhány estén keresztül, amikor a siker úgy vette körül, mintha egyenesen arra született volna, hogy a gambleret kirá-lyá legyen. "Az asszonyok elő-nyében" című regényemben az egyik gambler görög származá-su. Az olvasóim közül újabban sokan fordultak hozzám azzal a kérdéssel, hogy Vagliano raj-zolom-e meg ezzel az alakkal. A válaszom erre az, hogy nem tudom, hogy véletlen-e csak-hogy ezt a gambleremet görög-nek rajzoltam, mit tudja az író, hogy mikor rajzolja meg az előalakot és mikor rajzolja meg az elképzelt alakot? Amellett pedig az én görög gamblerem veszt, Vagliano pedig nyer, ami magában vére nagyon lényeges különbség.

Vagliano egy ülésben egy mil-lió frankot nyert. Eddig tud-tommal, összevissza csak két iz-ben vesztett, ami csakugyan alig jöhet számításra. A nagy, a családolat nyereségeknek a monte carlo Sporting Clubban voltam a tanúja, ahova nem olyan köny-nyű bejutni. Először is a klub két tagjának kell bevezetnie az ideget, amelyet pedig meg egy "third degree" szerű külön ki-hallgatáson megy keresztül, hogy feltétlenül meg lehessen bízni benne. Itt láttam Vaglia-no estében keresztül is a gyere-sen pártatlan, amit ez az em-ber csinált, az a szerencse, a mely játékában kisérte, szavak-kal alig kifejezhető. Annny nyert, amennyit akart, akkor nyert, amikor akart s úgy nyert, ahogy akart. Egyszeresen esodlatos türemény. Gambler, de nem svindler s ez a fontos az egész ügyben.

Ez a görög "hős" nagyszéri megjelensé ember. Vagy hat láb magas, erős, határozott egy-nyel, az arca supa akaratot, intelligenciát és ravasszágot árul el, de a ravasszága nem kellemetlen. Zöldes sárga, bőre van, ami gyakori eset a görögök s általában a Földközi tenger partján élő emberek sorában. Egy kellemetlen vonása van a szervezetének. Amikor ugyanis nagyon belemelegszik a játékba, akkor a teste el kezd izzadni s az izzadsága rettetés szagot áraszt maga körül. De miután nyer s miután sokan keresik a kegyeit, hát ezt a szagot haj-landó a környezete elviseli. A kik pénzt szagolnak, azok az iz-zadtságot is eltűrik. Sőt még rá-mondják, hogy nem is szag, ha-nem illat.

Vagliano, a mende-monda sze-rint eredetileg tengerész volt, de nem a tisztességes és yihart nem félt tengerészek sorából, a kik a mestersége magáért sze-relik a pályát, hanem a com-

Megszivlelte a négy jótanácsot? A MUNKANÉLKÜLISÉG NAGY GONDOT OKOZ A POLITIKAI KÖRÖKNEK

Azokat, amelyeket a gyomor és belek szabályos és könnyed kiüríté-sére vonatkozóan adtunk. Ha még nem használja a

Az orvos cukorka alakban.

cukorkát, amely nemcsak a gyomor és belek pontos kiürülését biztosítja, de fertőtleníti is ezeket a szerveket, ne-késsék, rendelje meg ma. Egész-ségét javítja, biztosítja vele.

Egy nagy bádogdoboz Partolát 1 dollár 10 centért, hat nagy doboz-zal egyszerre rendelje 5 dollár 50 centért küld a fentaláló és egyedüli készítő:

Ajándék szelvény formája: Kérem az 1921. évre szó-ló diszfallnapárt. Név: Cim: Partos Patika 160 Second Avenue New York, N. Y.

ATTÓL FÉLT, HOGY MEGÖRÜL-- MEGÖLTE A FELESÉGÉT SÖN MAGÁT BORZALMAS CSALÁDI TRAGÉDIA CHICAGOBAN

A rossz kereti viszonyok kergették a kétségbeesébe az összeronsok izgédzett férjét.

CHICAGO, december 6. John Slepicka berwyni, szabómester már hónapok óta küzdött az egyre tornyosuló rettenetes anya-gi gondokkal és kétségbeesetten dolgozott azon, hogy egy kis jö-létet biztosítson a szerény ott-honának. A fiatal feleség, Ma-rien és a tizenhárom hónapos Ottó, névű gyermekükön már megátült a nélkülözések jele. Ez teljesen az idegére ment a szerencsétlen embernek. Ejele-ket töltött álmatlanul, bámulva a szoba mezejét, tepelőve gyémántokkal telerakott hölgy-köblére esett a köpote. Botrány, botrány, hallatszott. Vagliano-t ki kell golyóznia a klubból. Vag-liano bosszútant kért s azt mon-dta, hogy a köpés elvégre nem sértes s hogy a felháborodás-nak ez a módja Görögor-szágban. Erre a többi jelenlevő görög tiltakozott a szülőházi-nak ilyen megsértése ellen.

Heteket keresztül nem mutat-kozt Vagliano a Sporting Clubban. Ennek az volt a kö-vetkezménye, hogy a lázas esték megszűntek s mindenki unat-kozni kezdett. S habár a gyé-mántos hölgy az anyjával még nagyobb tétekben kezdett ját-szani, mint a multban, ennek nem volt semmiféle vonása ere-je. Egy nap aztán jelentkezett Vagliano s minden megint visz-zakerült a régi mederbe.

Elfelejtettük a köpetet s rá-gondoltunk a szerencséjére, így tehát minden rendben van, mondták a klub tisztviselői. S azóta csakugyan minden rendben van a Sporting Club-ban.

Megszivlelte a négy jótanácsot? A MUNKANÉLKÜLISÉG NAGY GONDOT OKOZ A POLITIKAI KÖRÖKNEK

A SZÖVETSÉGI MUNKASZER-ZŐ HIVATAL UJJASZERVE-ZÉSE KIVANATOS.

A helyzet megjavítására külön-féle tervek merültek fel.

WASHINGTON, dec. 5. — Amint az amerikai főváros egyik legnagyobb munkügyi szakér-tője jegyzi meg, a munkanélkü-liség ma már általános tünetté kezd válni szerte az országban.

Kisebb ipari városokban ez a munkanélküliség csak néhány száz munkanélkült jelent, míg viszont New Yorkban egyetlen iparágban már százezer munkanélkült. Ugyanennek a szak-értőnek a nézete szerint a munkanélküliség megszüntetése a legkínzóbb ellenszere a radi-kalizmus és az anarchia terje-désének. Mindennek dacára a-zonban a kormány mindaddig nem nagy gondot fordított erre a dolagra.

Az egyetlen helyes lépés ez-ideig ebben az irányban a szö-vegségi munkaszervező hivatal megszervezése volt a háború alatt. Ekkor azért szervezték meg, hogy munkásokkal tudják ellátni a háborus iparokat. Most aztán ugyanezt a munka nélkülség megszüntetésére le-hetne felhasználni.

A hivatal azonban jelenleg alig folytat életműködést. 1919-ben 5.500.000 dollárt irányzott rá elő a kongresszus, míg 1920-ra és 1921-re csupán 400, illetve 250 ezer dollárt.

A Nolan-féle törvényjavaslat, amelyet rokonszenvvel fogadtak a képviselőház munkügyi bi-zottsága, a hivatalt állandósítá-ni akarja. Amennyiben ezt a javaslatot elvetné a kongress-zus, a hivatal beszüntetné a működését. Ez a hivatal nagy-ban segíthetne a helyzeten az-zal, hogy az egyes vidékek irodákat nyitna meg. Ilykép-azután az egyes vidékek munkanélküli munkásait más vidé-kekre szállíthatná azonnal, a mint ott reájuk szükség lenne.

A Nolan-féle javaslat egyben az együttműködést is létreho-zza a szövetségi és az állami munkaszervező irodák között. Harmahéttől államnak már van is ilyen irodája, kellő fiók-irodákkal 200 ipari városban.

Ezek az irodák, kisebb szövegségi támogatás ellenében ellát-ják Washingtonot megfelelő in-formációval.

A szövetségi iroda jelenleg azzal van elfoglalt, hogy a mo-stani munkahelyzetről ki-le-mutást készít. Kilenc földraj-zi kerületre osztják az országot és a nagyobb ipari városokba megbízottat neveznek ki, akik azután kéthetenként küldik be a jelentéseiket.

A szövetségi kereskedelmi ka-mara minden tekintetben indor-zálta a javaslatot és annak az alapelveit, annál is inkább, mert a gyárosok belátták, hogy a ta-gadhatatlan tény, hogy a munkanélküli munkás az ő legna-gyobb ellenségük.

"A vám igen ideges ember volt és az üzlete egyre rosszab-bul ment. A leányommal sok-szor próbált és a szerencsétlen asszony sokszor sirva jött haza panaszolni, hogy a fer-jedétségében miket mondott nekem. Meg nem ütötte, csak egy-néhányszor lázálamban, amikor álomban járn kezdett".

"Vagy hat hét előtt vett rajta erőt az alvájárás és azonnal or-vosra bízta magát, amit rajtót hogy óntudatlanágában meg-ütötte a feleségét".

"A fivére egy év előtt öngyilk-ságot követett el. Elválté a saját nyakát. A szegény vöm is attól félt, hogy ő is így fog jár-ni".

John Slepicka két évvel eze-lőtt nősült. Ő maga 30 esztendő-s volt, míg a felesége 23.

A koroner vizsgálata alkalmá-val az esküdtek azt mondták ki, hogy gyilkosság és öngyilkosság esete forog fenn.

Erivant is elfoglalták már a bolshevik csapatok.

LONDON, december 6. — A Moszkvából ma ideérkezett egyik szikratávírti híradás szerint az orosz szovietcsapatok elfoglalt-ák Erivant, Örményország fő-városát és Örményország kikül-totta a szoviet-köztársaságot.

Ugyane jelentés szerint a volt örmény köztársaság csapatai a szoviet kormány rendelkezésére bocsájították magukat.

MEGTETTE-E KÖTELESSÉGÉT A SZULÓHAZÁBAN SZUKÖLKÖDŐ CSALÁDTAGJAIVAL SZEMBEN?

Ne felejtse el, hogy karácsony meg új esztendő közeledik és hogy az óha-zában a Szeretet Ünnepeit a hozzátar-tozóik csak akkor tölthetik el boldog-ságban, ha Amerikából pénzt kapnak, amivel majd mindent vásárolhatnak. Most még nem késő, ha eddig nem küldött.

KABEL UTJÁN KARÁCSONYI PÉNZKÜLDÉST 34 NAP ALATT AZ ÓHAZÁBAN LEGPONTOSABBAN KIFIZETÜNK.

A korona még mindig olyan olcsó, hogy a kábelköltséget meg sem éri. A leg-alacsonyabb áron és a legbiztosabban úgy küldhet pénzt, ha mindig erre a címre ír:

KISS EMIL BANKÁR 133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

Moonshinerek csatája a szövetségi fináncokkal. LEXINGTON, KY., december 6. Bell megyében, a tennessie határ közelében veres harc folyt le harminc moonshiner és tizen-nyeg szövetségi adótitviselő között. A hatóság emberek kilenc moonshiner letartóztattak és többet megölték és megse-besítettek.

Elfogta a rendőrség a nagyanya gyilkosát. DECATUR, ILL., december 6. Az itteni rendőrség tegnap elfog-ta a 31 esztendő Rolland Walkert, akit azzal vádol, hogy a 83 éves nagyanyját, Mrs. Mary J. Walkert megölte és őt greg-asszonyt hátulról lökte le és őt találták az ágyán, verében fet-rengve.

Növekszik az acélgyártás Youngstownban. YOUNGSTOWN, O., decem-ber 6. Az itteni acélgyártás jövő heti termelési előirányzata sze-rint a termelési jóval növekedni fog, még pedig a mostani áre-szállítások hatáskörében adott új rendelések folytán.

A független gyárak azonban még mindig csak 50-75 száza-lékát termelik a normális me-lésüléknek, míg a trust gyárai már csaknem teljesen normális alapon termelik az acét.

FONTOS HIREK A TENGERENTULRÓL. Megbizottunk, GAAL GASPÁR TIHÁMER ut szikratávírt utján... ZÁRÓ C. HENRY bankházát, 39 Cooper Squ. & Cor. 3rd St. NEW YORK, N. Y. HAZAUTAZÁS

ELEK... sok más egye-lik, mert nincs... Bank... KÜZLET: SECOND AVE. 83rd St. Karácsonyi ajándék... Baby Grand Phonograph... Inc.-hoz NEW YORK, N. Y. JÓ LESZ SIETNI... THE STATE BANK MAGYAR OSZTÁLY 374-378 GRAND ST. NEW YORK, N. Y.

Vagliano, a mende-monda sze-rint eredetileg tengerész volt, de nem a tisztességes és yihart nem félt tengerészek sorából, a kik a mestersége magáért sze-relik a pályát, hanem a com-

UJ CSODÁK

hirével van tele Európa

KÉT DAN MÉRNÖK FELFEDEZÉSE.

Milyen rejtélyekkel bírták csodálkozására a norvég elektrotechnikai kongresszust.

A norvég elektrotechnikai kongresszuson — mint Kopenhágából jelentik — nagy feltűnést keltett Rahbek és Johansen dán mérnök előadása, melynek keretében nagyjelentőségű felfedezéseikről számoltak be. A két mérnök elektrotechnikai kísérletezés közben már 1917 szeptemberében felfedezte, hogy ha elektromos áramot vezetnek keresztül bizonyos testeken, mágnese hatás is jelentkezik. További kísérletezésük során rájöttek, hogy ez a mágnese jelenség úgy szemponthoz igen gyakoriak, mint például a nagy jelentőségű bir. Három évi munkásságuknak és kísérletezésüknek eredményét bemutatták a kongresszuson résztvevő tudósoknak és szakembereknek. Mindenekelőtt egy egyszerű litografiai követ mutatták be, a melyet egy fémlapra hoztak érintkezésbe. Ennek megtörténte után a fémlapon és litografiai követ között elektromos áramot bocsátottak. A fémlap ennek következtében oly erővel tapadt a követre, hogy a követ a kis fémlap segítségével a magasba lehetett emelni. A hatás eléréséhez elegendő gyenge elektromos áramra volt csak szükség. A litografiai kő a fémlap föl-

Holland-America Line

DUPLACSAVÁRU HAJÓK INDULÁSA:
ROTTERDAM, dec. 11. és 1921 január 22. Rotterdamon át
NEW AMSTERDAM, dec. 28 és 1921 febr. 1. HAMBURGBA
RYNDAM, 1921 január 8 és február 12.
NOORDAM, 1921 március 5. (Cushaven)
Fenti hajók 3-ik osztályon kitérnek a kélyolvas utasnyit.
EUROPA MINDEN RÉSZÉBE
MOST már ROTTERDAMON AT lehet UTAZNI.
HOLLAND-AMERICA LINE
24 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

megállapítani, hogy az új felfedezést a gyorstávíró tökéletesítésére lehet majd felhasználni, de csak egyes részleteire vonatkozóan. Az ő találmányaik jelentősége a gyorstávírónál is sokkal nagyobb, a tekintetben nyilvánvalóan meg, hogy ők a jelek továbbítására nem elektromos erőt, hanem az elektromos erő mágnese hatását használják fel, ami által sokkal kevesebb áramra van szükség. Végleges ítéletet azonban csak a szakaszri jelentések megérkezése után lehet majd mondani.

CUNARD LINE

S. S. CARONIA

20,000 TONNAS.

Indul Január 15-én

TRIESTBE NAPOLYON KERESZTÜL.

Harmadosztályú jegy ára \$104.50
és \$5.00 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. — Forduljon 6 hozzá.

CUNARD LINE

S. S. PANNONIA

Indul január 22-én

DBUROVNIKBA ES TRIESTBE

Harmadosztályú jegy ára \$125.00
és \$5.00 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. Forduljon hozzá.

HOGYAN FEST-MARX ITALIAN LINES

OROSZ KIS-VÁROSA MARXISTÁK NÉLKÜL

Szovjetországban van egy város a Volga alsó folyása mellett, a melyet a bolsevisták Marxvárosának kereszteltek el. Ez a város a középpontja Szaratov kormányzóságában a II. Katalin cárnő alatt odatelepített német gyarmatnak, a melynek kerekasám 600,000 lakosa 200 faluban él és mindmáig megőrizte német anyanyelvét. A gabonatermő vidékek között az egykori Baronsk volt, a melyet annak idején a cárnő tiszteletére Katalinvárosnak neveztek el. A háború előtt 18,000 lakosa volt, ma körülbelül 30,000 lakosa van. Az orosz forradalom után Katalinvárosnak visszajelölték ősi Baronsk nevet, majd később a bolsevisták ezt a nevet Marx városra cserélték fel.

Luciano Magrini, a Messagero tudósítója, a ki nemrég tért vissza oroszországi tanulmányjáról, érdekes dolgokat mond el beszámoló cikkében arról a városról, a mely tipikus orosz kisváros. A Volga-menti összes német falvak névleg autonómiát élveznek, de tényleg a moszkvai központ szovjet kiküldöttei kormányozzák őket. A Marxvárosban állomásozó vörös katonák oroszok, a kik egy szót sem tudnak németül. Magrini adatai szerint legfeljebb 250 kommunista van az egész városban, a melynek lakossága csupa kisgazda, a ki hallani sem akar a szocializmusról. A város környékén a háború előtt volt néhány nagybirtok is. A forradalom után ezeket a nagybirtokokat simán kisajátították és felosztották a város lakossága közt. A szovjetkormány

rekvírásiát azonban már nem tűrték a kisgazdák és fegyveresen is ellenszültek több ízben a kiküldött katonaságnak. Moszkvában a kenyéradag nagyobb, mint Oroszország legtöbb városában, úgy hogy a lakosság, a mely saját magát látja el, az élelmiszert miatt nem panaszkodik. Dolgozni azonban nem igen hajlandók az emberek, s úgy az ipar, mint a mezőgazdaság, állandóan hanyatlak Marx városában és környékén a bolsevista uralom alatt. A parasztok, hogy a rekvírásiát megelűsítsék, itt is annyit termelnek csak amennyire nekik maguknak szükségük van, s a többi

LLOYD SABAUDO

3 State St., New York.

Legközelebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó:

RE D'ITALIA ..... Dec. 30
PESARO ..... Jan. 5
REGINA D'ITALIA ..... Jan. 20

Dirékt jegyek kiállíthatnak Magyarországra minden nagyobb városra.

Harmadosztályú utasok bort ingyen kapnak.

CUNARD-ANCHOR LINE

S. S. CALABRIA

Indul december 28-án

DUBROVNIKBA ES TRIESTBE.

Harmadosztályú jegy árak:

DUBROVNIKBA \$125.00
TRIESTBE \$115.00
és \$5.00 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. Forduljon hozzá.

CUNARD LINE

csak 9 nap

Hamburgba, Passauba és Wienbe, Anglián át.

S. S. AQUITANIA

DECEMBER 14-ÉN

3-ad osztályú jegyárak:

Hamburgba \$125.00
Passauba \$129.80
Wien-be \$109.40
és \$5 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. Forduljon 6 hozzá.

földet legelőnek használják. Később a városok novének a resztapjuknak tehát, a kinek kedvéért egyáltalán nem hajnevéről városukat elnevezték, landok a marxista evangélium egyáltalában nem válnak dicső-elfogadására.

CUNARD LINE

Karácsonyi hajóindulás

S. S. SAXONIA

14,300 Tonnás JANUÁR 18-ÁN

LEGNAGYOBB HAMBURGBA JARÓ HAJÓ.

Kabin ár \$150.00
3-ad osztályú ár \$125.00
és \$5.00 hadiadó

DIREKT HAMBURGBA:

3-AD OSTALYU AR PASSAUBA VIA HAMBURG \$129.20
és \$5.00 hadiadó.

AZ ÖN VÁROSÁBAN VAN HELYI ÜGYNÖK FORDULJON 6 HOZZÁ.

Sándor, R. R. Ave., New York, N. J. címét kéri Noszály Árpád-utca 87, Ujpest.

VAN MAGYARORSZÁGBÓL.

Fendel (Károlyi-Erdő), New York, Cal. — Feladó: Kogy, volt pinemester, Kifőzőmege.

Jósefnak Cleveland, O. szár Istrán, Kaposvár.

Szolyan, Cleveland, O. sa Amália, Forgalány.

szászán, Cleveland, O. mi plebaniáhvatalól.

leteit

itása most gyermek

Árusít az egész denélfogóllítottuk. vevőink. Egyes lálódzni. azért sok elyzetben ozzhatunk armad és praktiku. Szerezze & Seder.

férfi és ki is part. meg. En Miss M. üzletünk vesen tol. Keresse

ER

— Az új felfedezés és a gyorstávíró között egyelőre csak annyi kapcsolat tudok mondani, hogy a két dán mérnök találmányának egészen más az alapja, mint a Pollák-Virág-féle gyorstávírónak. Az ő felfedezésüknek a jelentősége abban áll, hogy az elektromosságuk új tulajdonságát állapítják meg, amely eddig a gyakorlati és tudományos életben ismeretlen volt. Ha az ő felfedezésük teljes mértékben igazolódik, akkor ez igazán — rendkívül nagyjelentőségű dolog.

— Az új felfedezés és a gyorstávíró között egyelőre csak annyi kapcsolat tudok mondani, hogy a két dán mérnök találmányának egészen más az alapja, mint a Pollák-Virág-féle gyorstávírónak. Az ő felfedezésüknek a jelentősége abban áll, hogy az elektromosságuk új tulajdonságát állapítják meg, amely eddig a gyakorlati és tudományos életben ismeretlen volt. Ha az ő felfedezésük teljes mértékben igazolódik, akkor ez igazán — rendkívül nagyjelentőségű dolog.

— Aztán mindenkinnek nyitva legyen a szemé, a melynek tudatára ebréd annak, ami történt. Mivel nem volt sokáig a vízből remélni lehetett, hogy a veszedelmes kalandnak nem lesznek súlyosabb következményei.

— Látni, lám Jéger ur — kiáltott fel Brusich Ila, mikor látta, hogy betege visszanyerte eszméletét — nem is tudtam, hogy ön ezt a barátokodához Jéger mosolygott, de nem felelt.

— Nem lesz semmi baj — folytatta Brusich Ila — nincs egészségesebb dolog, mint az ilyen augusz-tusi fürdő.

— Köszönöm a fáradozást, Brusich ur — be- bégte Jéger.

— Oh, szót sem érdemel — felelt a halász — inkább én köszönöm önmek, hogy alkalmat adott a fürdőre.

— Drágos Károly percre jöjjön jobban magához lent. Egy kóty palinka teljesen lábra állította volna. Brusich tívé tette a csónakot, de hasztalan, minden szeszszétele elfogyott.

— Ez bosszantó! — kiáltott Brusich Ila. — Egyetlen csepp palinka sincs a fedélzeten.

— Nem baj, Brusich ur — szólit gyenge hangon Drágos — bizodalom, hogy anélkül is hamarosan magamhoz fogok térni.

— Mindamellett a fogai vacogtak s nyilvávaló volt, hogy egy kóty szesz jót tett volna neki.

— Nagyon téved — szólit Brusich Ila, aki nem volt oly könnyű megfélemlíteni. — Harem legyem csak egy kis kisse túrlelemmel, majd mindjárt kerülök én egy kis szivarosítót.

— Aztán gyorsan száraz ruhát adott utiársára, majd néhány evezőcsapással a bal partra terele a csónakot.

— Felóra múlva itt vagyok — szólit vissza.

— Aztán mindenkinnek nyitva legyen a szemé, a melynek tudatára ebréd annak, ami történt. Mivel nem volt sokáig a vízből remélni lehetett, hogy a veszedelmes kalandnak nem lesznek súlyosabb következményei.

— Látni, lám Jéger ur — kiáltott fel Brusich Ila, mikor látta, hogy betege visszanyerte eszméletét — nem is tudtam, hogy ön ezt a barátokodához Jéger mosolygott, de nem felelt.

— Nem lesz semmi baj — folytatta Brusich Ila — nincs egészségesebb dolog, mint az ilyen augusz-tusi fürdő.

— Köszönöm a fáradozást, Brusich ur — be- bégte Jéger.

— Oh, szót sem érdemel — felelt a halász — inkább én köszönöm önmek, hogy alkalmat adott a fürdőre.

— Drágos Károly percre jöjjön jobban magához lent. Egy kóty palinka teljesen lábra állította volna. Brusich tívé tette a csónakot, de hasztalan, minden szeszszétele elfogyott.

— Ez bosszantó! — kiáltott Brusich Ila. — Egyetlen csepp palinka sincs a fedélzeten.

— Nem baj, Brusich ur — szólit gyenge hangon Drágos — bizodalom, hogy anélkül is hamarosan magamhoz fogok térni.

— Mindamellett a fogai vacogtak s nyilvávaló volt, hogy egy kóty szesz jót tett volna neki.

— Nagyon téved — szólit Brusich Ila, aki nem volt oly könnyű megfélemlíteni. — Harem legyem csak egy kis kisse túrlelemmel, majd mindjárt kerülök én egy kis szivarosítót.

— Aztán gyorsan száraz ruhát adott utiársára, majd néhány evezőcsapással a bal partra terele a csónakot.

— Felóra múlva itt vagyok — szólit vissza.

— Aztán mindenkinnek nyitva legyen a szemé, a melynek tudatára ebréd annak, ami történt. Mivel nem volt sokáig a vízből remélni lehetett, hogy a veszedelmes kalandnak nem lesznek súlyosabb következményei.

— Látni, lám Jéger ur — kiáltott fel Brusich Ila, mikor látta, hogy betege visszanyerte eszméletét — nem is tudtam, hogy ön ezt a barátokodához Jéger mosolygott, de nem felelt.

— Nem lesz semmi baj — folytatta Brusich Ila — nincs egészségesebb dolog, mint az ilyen augusz-tusi fürdő.

— Köszönöm a fáradozást, Brusich ur — be- bégte Jéger.

— Oh, szót sem érdemel — felelt a halász — inkább én köszönöm önmek, hogy alkalmat adott a fürdőre.

— Drágos Károly percre jöjjön jobban magához lent. Egy kóty palinka teljesen lábra állította volna. Brusich tívé tette a csónakot, de hasztalan, minden szeszszétele elfogyott.

— Ez bosszantó! — kiáltott Brusich Ila. — Egyetlen csepp palinka sincs a fedélzeten.

— Nem baj, Brusich ur — szólit gyenge hangon Drágos — bizodalom, hogy anélkül is hamarosan magamhoz fogok térni.

— Mindamellett a fogai vacogtak s nyilvávaló volt, hogy egy kóty szesz jót tett volna neki.

— Nagyon téved — szólit Brusich Ila, aki nem volt oly könnyű megfélemlíteni. — Harem legyem csak egy kis kisse túrlelemmel, majd mindjárt kerülök én egy kis szivarosítót.

— Aztán gyorsan száraz ruhát adott utiársára, majd néhány evezőcsapással a bal partra terele a csónakot.

— Felóra múlva itt vagyok — szólit vissza.

— Ez megcsókás dolga, Jéger ur — felelt Brusich Ila vídóman. — A szabaddan az ember sokkal kevesebb vesszelynek van kitéve, mint a nagy városokban, hol leppen-nyomon betörtököl és gyilkoskölöl kell tartani.

— Önmek igazra lehet, Brusich ur, de az ember nem ura érzésének. A jelen esetben pedig éppen nem alapítatlan a feltelem, hisz nagyon rosszhiú vidéken járunk most.

— Rosszhiú vidéken? — kiáltott fel Brusich Ila árnnyra. — Hogyan, érti ön ezt? Megam is ezen a vidéken lakom, de sohasem hallottam, hogy rossz híre volna.

— Most Jégeren volt az álmekoldás sora.

— Komolyan mondja, Brusich ur? Hisz ebben az esetben ön volna az egyetlen, aki nem tudja azt, ami Bajországtól Romániáig minden gyermek előtt ismeretes.

— Ugyan micsodát? — kérdezte Brusich Ila.

— Duna torfólatig csaknem rendszeres pontossággal garazdálkodtak egy rablóbanda a Duna mindkét partján.

— Csakugyan ez az első eset, hogy hallók róla — szólit későzong nyílt őszinteséggel Brusich Ila. — Lehetetlen! — kiáltott fel Jéger. — Hisz a Duna egyik végétől a másikig egyébről sem beszélnek.

— Persze, persze, az ember napról-napra csak hall valamit újságot — szólit hanyagul Brusich Ila. — Aztán már régóta folytak ezek a garazdálkodások?

— Körülbelül tizenöt-hat hónap óta, s ha még csak tolvajlásokról és rablásokról volna szó! De ezek a garazdálkodások a gyilkosságokról sem ritkánk viszza. A tizenöt-hat hónap letöltés alatt legalább tíz gyilkosság történt, melyeknek kétsései ismeretlenek. Az utolsó gyilkosságig álig ötven kilométernyire történt innen.

— Ez megcsókás dolga, Jéger ur — felelt Brusich Ila vídóman. — A szabaddan az ember sokkal kevesebb vesszelynek van kitéve, mint a nagy városokban, hol leppen-nyomon betörtököl és gyilkoskölöl kell tartani.

— Önmek igazra lehet, Brusich ur, de az ember nem ura érzésének. A jelen esetben pedig éppen nem alapítatlan a feltelem, hisz nagyon rosszhiú vidéken járunk most.

— Rosszhiú vidéken? — kiáltott fel Brusich Ila árnnyra. — Hogyan, érti ön ezt? Megam is ezen a vidéken lakom, de sohasem hallottam, hogy rossz híre volna.

— Most Jégeren volt az álmekoldás sora.

— Komolyan mondja, Brusich ur? Hisz ebben az esetben ön volna az egyetlen, aki nem tudja azt, ami Bajországtól Romániáig minden gyermek előtt ismeretes.

— Ugyan micsodát? — kérdezte Brusich Ila.

— Duna torfólatig csaknem rendszeres pontossággal garazdálkodtak egy rablóbanda a Duna mindkét partján.

— Csakugyan ez az első eset, hogy hallók róla — szólit későzong nyílt őszinteséggel Brusich Ila. — Lehetetlen! — kiáltott fel Jéger. — Hisz a Duna egyik végétől a másikig egyébről sem beszélnek.

— Persze, persze, az ember napról-napra csak hall valamit újságot — szólit hanyagul Brusich Ila. — Aztán már régóta folytak ezek a garazdálkodások?

— Körülbelül tizenöt-hat hónap óta, s ha még csak tolvajlásokról és rablásokról volna szó! De ezek a garazdálkodások a gyilkosságokról sem ritkánk viszza. A tizenöt-hat hónap letöltés alatt legalább tíz gyilkosság történt, melyeknek kétsései ismeretlenek. Az utolsó gyilkosságig álig ötven kilométernyire történt innen.

— Ez megcsókás dolga, Jéger ur — felelt Brusich Ila vídóman. — A szabaddan az ember sokkal kevesebb vesszelynek van kitéve, mint a nagy városokban, hol leppen-nyomon betörtököl és gyilkoskölöl kell tartani.

— Önmek igazra lehet, Brusich ur, de az ember nem ura érzésének. A jelen esetben pedig éppen nem alapítatlan a feltelem, hisz nagyon rosszhiú vidéken járunk most.

— Rosszhiú vidéken? — kiáltott fel Brusich Ila árnnyra. — Hogyan, érti ön ezt? Megam is ezen a vidéken lakom, de sohasem hallottam, hogy rossz híre volna.

— Most Jégeren volt az álmekoldás sora.

— Komolyan mondja, Brusich ur? Hisz ebben az esetben ön volna az egyetlen, aki nem tudja azt, ami Bajországtól Romániáig minden gyermek előtt ismeretes.

— Ugyan micsodát? — kérdezte Brusich Ila.

— Duna torfólatig csaknem rendszeres pontossággal garazdálkodtak egy rablóbanda a Duna mindkét partján.

— Csakugyan ez az első eset, hogy hallók róla — szólit későzong nyílt őszinteséggel Brusich Ila. — Lehetetlen! — kiáltott fel Jéger. — Hisz a Duna egyik végétől a másikig egyébről sem beszélnek.

— Persze, persze, az ember napról-napra csak hall valamit újságot — szólit hanyagul Brusich Ila. — Aztán már régóta folytak ezek a garazdálkodások?

— Körülbelül tizenöt-hat hónap óta, s ha még csak tolvajlásokról és rablásokról volna szó! De ezek a garazdálkodások a gyilkosságokról sem ritkánk viszza. A tizenöt-hat hónap letöltés alatt legalább tíz gyilkosság történt, melyeknek kétsései ismeretlenek. Az utolsó gyilkosságig álig ötven kilométernyire történt innen.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

AZ AMERIKAIASÍTÓ BIZOTTSÁGOK ELSŐ OHIO ÁLLAMI ÖSSZEJÖVETELE.

Columbus, Ohio állam székhelye, az állami törvényhozás amerikaiassító bizottságának igazgatásával december 8., 9. és 10-dik napján nagyszabású ünnepségnek lesz a szünnapja. Ekkor tartja meg első tanácskozását a Memorial Hallban az államszerte megalakult amerikaiassító bizottságok állami konvenciója.

A rendező bizottságnak a törvényhozás részéről az állami szenátusnak és alsóházának három-három tagja áll az élén s a kereskedelmi kamara 15 tagú bizottságot választott az ünnepély rendezőbizottságába, mely bizottságnak egyik tagja Gaál Sándor honfőtársunk.

December 9-én este 8 órakor külön nemzetiségi estély van feltréve a műsorba, melyre az összes columbusi egyletek amerikai és a szülőházjuk nemzeti zászlóval fognak felvonulni, külön nemzetiségi csoportokban. Fokozza e négyvesszerű

összejövetelek érdekességét, hogy a Memorial Hallba érkezve, a beérkező csoportok szerint elénkeli hazai nemzeti himnuszait, s aztán közösen és együttesen éneklék el a fogadó hazának, Amerikának nemzeti himnuszát.

A rendező bizottság nemcsak kéri, de erősen számít arra, hogy az összes magyar egyletek teljes létszámmal fognak kivonulni az érdekes ünnepélyre, s hogy azon a columbusi magyar-szűnnap sorokban fog megjelenni.

MI A RHEUMA CHASER?

Se nem orvosság, se kenőcs, hanem két darab lenes, amit a beteg a lábán visel. Az eredmény az, hogy egy héten belül a legtöbb esetben a rheumát kiszívja. 24-nek küldtem ingyen: 6-tól Kaptam értesítést, hogy egészséges. Ára \$2.10, ami a megrendeléssel együtt beküldendő. Ha nem segít, a pénzt vissza adom.

RHEUMA CHASER
649 N. Park Ave., Philadelphia, Pa.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE HIREK AZ EAST CHICAGOI ÉS KÖRNYÉKI MAGYAR REF. EGYZHÁZBÓL.

Raktívó. Farkas József áji Abaujm. ill. Indiana-harbori lakos házasságot kötött Tóth Mária asszonnyal. Mind a két fél özvegy volt. Az esküvő szűk baráti körben folyt le. Tanúk voltak: Szilágyi László és Ifj. Kovács János.

Halálhír. Domokos Gyuláné, szül. Németh Róza, Indiana-harbori lakos egy héttel ezelőtt a gályai Mercy Hospitalba ment be, hogy a torokán kisebb operációt végezzenek, de vérmegszegés következtében mult vasárnap délután meghalt. Az elhunyt Vasmege Szergényben született s 16 éve volt Amerikában. Tizenkét éve mult, hogy férjhez ment. Férje, kis fia János és még kisebb leánya Irén gyászolják az oly korán elhalt jó anyát. Tagja volt három egyletnek: a Ref. Nőegyletnek, a Szabadság és a Munkás Bn. Egyletnek, melyeknek a tagjai nagy számban jelentek meg a temetésén s kísérték el utolsó útjára. A szertartás a házánál, majd az east chicagoi ref. templomban folyt le a lelkes megható szavakkal büszkiztatta el férjétől, árva gyermekeitől, édes anyjától, testvérétől és keresztanyjától a halottat. Anyja Németh Istvánné kisebb fiával Istvánnal New Brunswickból jött el a lány metetésére, férfi testvére, Németh Ania, felesége és családja Jolietről vésztelt a gyászoló család vigasztalására. Mind a két gyermek kereszt-szülei, Rókás József és neje Bernádszék, akik a temetés után magokkal vitték a kis lányt, hogy gondját viseljék. A tisztelőinek egész serege halmozta el a ravatalt virággal, három autó csak a halottat és a szobánál-szobán koszorúkat vitte. A nőegylet tagjai saját zászlajok alatt grászjelvényesen vonultak ki. Az Oak Hill temetőben helyezték végső nyugalomra.

FEELS GOOD ON THE BACK
A hátán kellemes érzést támaszt

Ha háta merev és fáradt, ha izmai túl vannak erőltetve, rakjon rá Red Cross Vese-tapaszt. Azonnal kényelmesebb érezni magát. A tapasz tartós állandó enyhülést nyújt a nap bármely percében.

Red Cross Kidney Plaster
Megszünteti a fájdalmat.
Kérje gyógyszerkereskedőtől.

Johnson & Johnson
NEW BRUNSWICK, N. J. U.S.A.

Szinielőadás. Az east chicagoi vasárnapi iskola szinielőadást tartott november 28-án este az iskolát teljesen megtöltő nagy közönség előtt. Tizenhat nagyobb leányka szerepelt. Eleven és igyes volt minden mozdulatuk, kifejező, értelmes és tiszta magyar a beszédjük. A hálás közönség nem is volt fukar a dícséretben és tapsokban. A kis színésznők Csik Boriska, Czako Juliska, Nyiszter Giza, Kaszonyi Ilona, Kádár Jolán, Laczó Jolán, Orbán Erzsébet és Veréb Katie, Csuriilla Katie, Király Ilona, Kovács Róza, Bálint Ilona, Kóli Lina, Pekete Irén, Orbán Ilona, Podor Eszter voltak. Az estély. Jövedelme a karánysónya ünnepély költségeire lesz fordítva, míg a Bárdos Rozália által adott 12 szál szegfűből befolyt adomány az egyház javára megy. Nagyban nylnak az előkészületek a Ref. Ifj. Egylet által karácsony másodnapján tartandó szinielőadásra.

Keresztelő. A whitingi ref. egyház gondnokának Id. Reshán Miklósnak harmadik fia unokáját november 21-én keresztelte meg az egyház lelkesze. A boldog fiatal szülők: Ifj. Reshán Miklós és neje Bars Julianna racini lakosok, eljöttek a kis

unokákkal látogatába a nagy-apákhoz s egyúttal a legkisebb Reshánt meg is kereszteltették az ő templomukban. Keresztelői Gyüre Péter és neje Gyurkó Vilma whitingi lakosok. A kis fiú Henrik és Richard neveket kapta.

TRENTONI HIREK.

Közl: Ujváry Gáspár irodavezető.

A Szt. István egylet jubileuma.

A trentoni magyarság egyik legnagyobb magyar egylete, a Szt. István Egylet november 25-dikén tartotta 25 éves jubileumi ünnepélyét a Magyar Haz termében. Az ünnepélyt előkészítő bizottság élén Freund István elnökkel, már hetek óta fáradozott, hogy az ünnepélyt külsőleg is méltó legyen az egylethez. Az ünnepélyt istentisztelet vette be a helybeli Szt. István róm. kath. magyar templomán, hol ünnepélyes szent mise volt. Ennek befejeztével a magyar házbán megvendégelték az ünnepelő egylet a kiküldötteket, valamint a roebingli oostály tagjait. Majd délután 2 órakor vette kezdetét a világi ünnepély. Freund István elnöki megnyitójában szólta az egylet, valamint a trentoni magyarság 25 évi munkásságát, amikor az egylet negyedszázados s jól végzett munka megelégedettségével tekint vissza a multra s néz bizvást a jövőbe. Tagjaik valamennyi jóérzésű katolikus magyar. Isten áldását kéri az egyletre, annak tagjaira s azok családjaira. Utána a magyarok imáját a Hymnuszt énekelte el a közönség. Majd Broda István titkár olvasta fel az egylet 25 éves fennállásának történetét. Láttuk ebből, hogy mint fejlődött évről-évre, gyarapodott tagokban s anyagiakban úgy, hogy ma 1500 tagot számlál. A számadatok is erősen bizonyították az egylet biztos alapokon való nyugvását. Majd Koroec Géza ref. lelkész tartotta meg 13 magyar trentoni egylet nevében, üdvözlő beszédét s szünni nem akaró tapsvihar jutalmozta. Ezután Jäger Juliska a roebingli oostály részéről szavalt és énekelte. Utána az amerikai Hymnuszt énekelte zárta be az ünnepélyt. Délután 5 órakor a

LEGJOBB MAGYAR PATIKA
ember zamatosan kedvelt, szerrel, hanem jó erősen, helytől penges a vér

Pittsburghban
legalább így isznak.

Mészáros Ferenc óhazai okleveles gyógyszerész patikájában kapható az ESSENCLAY (kivonat) honia, amely nélkül a tea csak lábvíz. Egy adag, amely elegendő 4-5 gallon tea vagy más ital JOZUVE tételére, ára a postaköltséggel együtt \$1.25, 5 adag \$5.00.

Küldje a rendelését a pénzzel együtt a címre:

Mészáros Pharmacy
5446 Second Avenue, Pittsburgh, Pa. 283-8

“Csikós” című szindarabot játszott a kitérő rendezéssel s jó előadással a Szent Imre Kör műkedvelő gárdája. Majd utána táncra perdült a közönség.

A Sloan's egyenesen a fájós pontba hatol.

Már csak annak egészsége, frissítő szagát tudhatja, hogy jót fog tenni.

FERFIK és nők ezrei tartják a Sloan's Linimentet kenél, hogy az a közbvény legelőbántalmait zaonnal elűzze. Egy harmad évszázaddal ezelőtt már népszerű volt, de manapság még népszerűbb.

Ez azért van, mer toly csodálatos segítséget ad külső fájdalom enyhítésénél, mint szagattas, ágyék fájás, hátfájás, izmlás, merevség, és a rossz időjárás kellemetlen utóhatása. Csak kevére van szükség, mert az elszívó a fájós pontokba dorzsolás nélkül. Nem hagy peccsét, vagy nem piszkítja a bőrt. Minden gyógyszerésznél: 35c, 70c, \$1.40.

Sloan's Liniment

Magyar Bányászok!
PENZKÜLDÉS Magyarországra, Csehszlovákiába, Jugoszláviába és Romániába. Ezen országok minden részére, a leggyorsabban és a legbiztosabban, felelősség mellett.

MAGYAR ÉS MÁS KÜLFÖLDI BANKJEGYEK KAPHATÓK. Látogasson meg helyi üzletében.

HAJÓJEGYET családja részére a legjobb vonalra kaphat és a szükséges iratokat elkészítem. Forduljon hozzám bizalommal.

A magyarok pártfogását kéri:

Domonkos József
BOX 853. LOGAN, W. VA.

SECURITY TRUST COMPANY
WHEELING, W. VA.
PENZKÜLDÉS a napi árfolyam szerint. HAJÓJEGYKET eladunk bármely vonalra. UTLEVÉL, óhazai ügyek és okiratok elkészítése. TAKARÉKBETÉTEKRE 4 százalékos kamatot fizetünk. PÉNZET bármikor visszavonhatja felmondás nélkül.

SECURITY TRUST COMPANY
1143 Market Street, Wheeling, W. Va.
HORVÁTH JÁNOS, külföldi osztályvezető

Pipás emberek figyelmébe!
VIRGINIA FARMER LEVEL DOHANY
5 font \$4.00, 10 font \$7.00, 30 font \$20.00.
Rendeljen mielőbb, míg tart a készletből.

ED. LOUIS
Box 309, Wytheville, Va.

Szeretné már hozzátartozóit Amerikában látni?
GOLDBERGER & GOODMAN
állami ellenőrzés alatt álló
BANKÁROK.
Mindent elintéznek
Legelőször és legbiztosabb pénzküldés.
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK.

Fájdalommal telt szívvel hozzuk a barátok és ismerősök tudomására, hogy

Neubauer J. András
BANKÁR ÉS HAJÓJEGY-ÜGYNÖK
972 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

december hó 2-án, szívszélhűtés folytán, életének 50-ik évében hirtelen elhalálozott.

A gyászszertartás december hó 5-én, vasárnap délután 1:30 órakor lesz a BOCH CHAPEL BÓL, 122 Meserole Avenue, Brooklyn, N. Y. s innen, lesznek földi maradványai örök nyugalomra helyezve.

Kaldorics Vince és Kaldorics István, sógorai:
Neubauer Anna, sórora és ezeknek gyermekei.

70

Sloan's Liniment

Sloan's Liniment

előg széles ahhoz, hogy hatalmas hullámok kezdődjenek rajta, ha a szél eler egy bizonyos sebességi fokot.

Egy történet ma is és Brusich Ila, bar akarata el- lenére, de kénytelen volt a bal partira menekülni. Úgy volt azonban megírva, hogy az a mélyre el.

Még ötven méternyire volt a parttól, mikor borzalmas dolog történt. A parti fák hirtelen földig hajoltak s derekban kettétörték, mintha valami óriási kaska szellette volna őket, azután egymásután a folyamamba zuhantak. Ugyanabban a pillanatban a víz óriási erővel felszóllt s nekizúdult a partnak, melyről egy hatalmas hullám visszapatkált, vil- lámgyorsan a csónak után iramodott.

A levegőben nyilván víztörlőse képződött, mely felszítván a vizet, ellenállhatatlan erővel végigrohant a folyamon.

Brusich Ila nyomban felismerte a veszélyt. Hatalmas evezőcsapással megfordította a csónakot s nekifordította a jobb partnak. Ha ez a művelet nem járt a remélt eredménnyel, úgy a halász és utatársa éppen e körülménynek köszönhetőek megmenekülésük.

A tünemény ugyanis, mely dühöngve továbbrohant, elhódította a csónakot s így nem került a vízhezgy alá. Csak az ötven légszélke köre kaptá el s néhányszor megfordította. Néhány pillanat múlva a víztörlőse már messze nyugatig, míg a víz ellenállása teltelesen csökkenett a csónak menetses- ségét.

De aztán megint a tölteser vonzóerejének körén belül került a gyorsvontat sebességével rohant előre, mikor a halász vérméldőre látta, hogy a csónak egyenesen egy ledöntött faotlásnak tart, mely előtte uszolt, gyökereit szertemereztve a levegőben. Ha a csónak behalott a gyökerek tömkelegébe, akkor kétségfelelhet felborulni, vagy legalább is súlyosan megsejtül.

71

Brusich Ila ijedten felkiáltott, mikor meglátta a váratlan akadályt.

Dragoss Károly azonban szintén meglátta a veszélyt s kélőkép azonban szintén meglátta a veszélyt. Habozás nélkül előresietett a csónak orrára, innen megragadta a vízből kiálló gyökereket s ilykép meg akadályozván az összeütözést, félretérte a járművet.

A csónak elsiklott a fa mellett s csak gyengén surolta a gyökereket s a dus lombkoronát. Már- már túl volt minden veszedelem, mikor a legszél- ső ágak egyike mellbeütötte Dragossot.

Ez elvesztette az egyensúlyt, fejfel belebukott a vízbe s elúnt a habokban.

Zuhanását nyomban más, ezuttal önkényes zuhanás követte. Mikor Brusich Ila meglátta utatársa veszélyelmét, pillanatilag sem habozott, hanem utána ugrott, hogy kimentse. De a víztörlőse től fenéki felkavart, zavaros vízben roppant nehéz volt látni. Egy percig Brusich Ila hiába kereste elúnt utatársát s már-már feladott minden reményt, mikor végre megragadhatta Jégert, aki elvesztette volt eszméletét.

Ez alapján véve szerencsés körülmény volt. A fuldokló rendszerint hadonász és kapkod s ezzel természetesen akarata ellenére, akadályokat gördít a maga megmentése elé. Eszméletlenül azonban csak télen tömeg, mely engedelmessédmény kénytelen megmentőjének.

Brusich Iliának csakhamar sikerült is kiemelni. Jéger fejét a vízből s vizből s szabadon maradt balkarjával hatalmas tempókban szelte a vizet. Ilykép sikerült elérnie a csónakot, mely időközben mintegy har- minc méternyire előre sietett, majd megragadta a csónak szélét s némi erőfeszítés után sikerült a még mindig eszméletlen utatársát beemelnie a járműbe.

Brusich Ila most óvatosan kímászott, aztán be- vitte a kajutbe, lefeklette az ágyra, levetkőztette s miután egy ládából előszedett néhány gyapjuszövet

72

73

74

75

76

77

78

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK

BUDAPESTI JELENTÉSEK

OHAZAI UJSÁGHIREK

Ha a bank 310 ezer koronával elvonul

A SIKKASZTÓ SZERENCSEJE A KÁRTYÁBAN

Néhány nappal ezelőtt egyik tekintélyes budapesti cég följelentést tett a főkapitányságon, hogy B. S. nevű tisztviselője 350,000 koronát vett fel különféle üzleti számlák kiegyenlítésére, a pénzt azonban nem fizette le, hanem elikkasztotta. A cégfőnök, aki tudta, hogy B. szándékosan kártételezte a bankot, azonnal a banknál a detektívet, hogy az ügyet ne kezeljék aktaszérien, hanem nyomban menjenek és kutasssák fel a sikkasztót, mert különben nincsen remény arra, hogy a pénz megkerüljön. A főkapitány ság erre intézkedett, hogy két detektív induljon B. felkutatására.

Megkezdődött a hajszá. Először azt a két kávéházat keresték meg a detektívek, ahová a sikkasztó tisztviselő rendszerint járn szokott, de mindkét helyen kijelentették, hogy B-t aznap nem látták. Találkoztak azonban a detektívek B. egyik ismerősével, aki elmondotta, hogy a sikkasztó tudomása szerint vala melyik budapesti klubba szokott járni és állandóan kártyázik. Hogy melyik klubba, azt ő nem tudta megmondani és így a detektíveknek végig kellett menniük a klubok között. Végre a tizedikben a ruházatos a detektívek nagy örömeire jelentette, hogy B. ott van és a kártyaszobában tartózkodik. A detektívek erre bementek a kártyaszobába és tényleg ott találták B-t kártyázó asztalnál. A detektívek egyiké, aki régebben a kártyaszobában tartózkodott, elmondta, hogy az asztal mellett minden estét egy fiatal ember játszik és az egyik kávéházba is meglátta, hogy B. már közel 300,000 koronát vesztett. Ebben a pillanatban B-re került a bankadás sora. B. izgatottan nyúlt tárcája után és a ben levő összes pénzt, 30,000 koronát maga elé tette az asztalra.

— 30,000 korona a bank!

Az Isten is tudja — miért!

Az irredenta pályázat nyertese: Lampérth Géza.

Dalra hirdett pályázatot Az Ujság, dalra, mely a magyar fájdalmat, elszántsát és reményeséget szövege. Dalra, mely otthon lekezesen, testvérek lelkében pedig feltámaszsa a várva-várt egyesülés bizalmát. Két meddő pályázat után végre megérkezett a költemény, mely alkalmas arra, hogy kellőképpen megzavassa a magyar irredenta himnuszaját. A Területvédő Liga bíráló-bizottsága, melynek tagjai Raffay Sándor dr. püspök elnöke alatt Farkas Zoltán, Kosza Andor, Rákosi Jenő és Gajary István dr. előadók voltak, Lampérth Géza alábbi versét jutalmazta Az Ujság öt ezer koronás pályadíjjal:

CSAK AZÉRT!

Virág itt csak azért nyílt
Aranykálazt azért ringlont.
Szerelmes csókak ajkán
Csók idvőt csak azért adjon.
Nádfeleles kicsi házbán,
Kurliában, palotában
Bölcső itt csak azért rengjen.
Nóta, pohár azért csengjen,
Csak azért!...

Hűnek szívét azért tárjunk.
Hűltet azért sűntson atkunk!
Azért forrjon szívünk vágya.
Azért esdjen imádsága.
Az agyunkba, a markunkba.
Azért érjen kemény munka.
Azért álljon készen harcunk!
Azért éljünk, azért haljunk!
Csak azért!

Lampérth Géza.

PIAC-BOJKOTT ARADON. AZ OLÁH LEI MIATT.

Aradról kiszivárgott hírek szerint ott most olyan állapot van, amelyről a legfantasztikusabb regényről sem mert volna álmodni. Szeptember elseje óta a város élelmiszeri piacát teljesen irték. Több mint egy hete, hogy egyáltalán nem jöttek be a városba a falusi termelők és semmiféle élelmiszer a piacokon nem kapható. A város lakossága valóságos kétségbeesztő helyzetbe került s egész karavánok járnak ki a falvakba, háziassakkal, kosarakkal, hogy élelmiszert vásároljanak. Ennek a piaci bojkottnak az oka a korona becseréltése leire, mely szeptember elseje és tizedike között történt meg. A román kincstár rendelté értelmében minden leirt két koronát kell fizetni, azonban ezt a rendelkezést nem tartják be, mert míg a falvak népe megkapja ennyit, a román pénzt, addig a városi lakosságunk drágábban kell megfizetnie a ennek következtében a pénz értéke és vásárló ereje annyira hullámzó, hogy a falusi román nép a becserélt ideje alatt teljesen távol tartja magát a várostól, nehogy differeciál szarmazzanak a bevétel. Az aradi prefektus erről jelentést is tett. Bukarestbe, a honnan azonban semminem intézkedésről hír nem érkezett. Egész Erdélyben nagy az elkeseredés a becserélti kules miatt és Temesvártól az elmúlt betekben háromnapos sztrájk is volt, mert a munkásoknak négy koronán felül kellett fizetniük a leirt, míg a tisztviselők már két koronáért kapták.

LAKÁSREKVIÁLÁS A PESTI ÁLLATKERTEN.

Fölötte különös beadvány érkezett a budapesti lakáshivatalhoz, a melynek írója arra kéri a hivatalt, hogy az állatkertben ez idő szerint üresen álló zsiráfházat az ő számára rekvirálja és pedig azért, mert a nemrégiben kimúlt állat jogutódjáról az igazgatóság még nem gondoskodott, amennyiben azt nem vásárolta meg. Így tehát kiltás sines arra, hogy a zsiráfházak új zsiráf lakója legyen. Aki az állatkertben kér magának lakást, egyike azoknak az államhivatalnokoknak, akik a megszállott területeken nem tettek le a hűségüket és akiket az új honfoglalók kiutasítottak. Ha a lakáshivatal nem veszi tréfának a kérvényt és a kívánt épületet kiutalja, az esetben az állatkert igazgatósága alighanem nehéz probléma elé kerül akkor, amikor az ily módon rekvirált zsiráfházra azt a táblát kell kiakasztani, amely a benne lakónak ki-vagy milétt tünteti föl.

DR. GYÖRFFY GYULA HALÁLA.

Hosszabb idő óta tartó betegeskedés után dr. Györfy Gyula meghalt Budapesten. Györfy 36 éven át volt országgyűlési képviselő, tagja volt az erdélyi katolikus status igazgatóságának és Csik vármegye törvényhótvé. Az aradi prefektus erről jelentést is tett. Bukarestbe, a honnan azonban semminem intézkedésről hír nem érkezett. Egész Erdélyben nagy az elkeseredés a becserélti kules miatt és Temesvártól az elmúlt betekben háromnapos sztrájk is volt, mert a munkásoknak négy koronán felül kellett fizetniük a leirt, míg a tisztviselők már két koronáért kapták.

A borzalom szállodái...

A budapesti Britannia mellett — írja a Pesti Napló — voltak fiókszállodák is, amelyekben tiszt ruhás egyének csoportosan tartózkodtak. Mintegy két hónapon keresztül a Révay-utcai Berlin-szálló hat szobáját foglalta el egy tiszt ruhás öltöző csoport, amely a bejelentőlapra úgy jegyezte be magát, hogy egyik-különítmenyhez tartozik. Zajos volt az élet akkoriban a Berlin-szállóban. Éjjelenként tulmagasra csapott a jövedy, amelyet lövöldözéssel is tarkítottak. A falakról a poloktól is revolverrel löttek le. Hölgyek minden éjszaka szép számmal voltak a szállodában és ők is résztvettek a mulatozásban, hangosan sikoltottak, amikor a revolver durrogott bele a mámoros jövedybe. Voltak különben zivatros éjszakák is. Egy alkalommal egy alhadnagy és őrmesteri egyenruhába öltözött háromtagú társaság összetartó a kapu feletti üveg-cégtáblát, az előcsarnokban össze-vissza zuzott mindent, egyikük pedig a mulatság klujaként ledobta a második emeletől a mosdótálat. A személyzet néhány tagja, hivatkozva a rendőri szabályokra, az első napokban nem akarta bebecsátani a tömegesen jelentkező hölgyeket, mire a személyzetnek egyszerűen felmondtak, olyan formában, hogy kidobták őket.

Itt lakott akkoriban Illy László is, akit a Club kávéházban rendezett végrendelet miatt közbűnösen tizenkét évre elítéltek. A fiatal Illy a leghangosabb volt a társaságban, mindenkit lökdösött, legazemberezt, végül azután az egyik alkalmazottól kétszáz koronát kért kölcsön, amelyet sohasem adott meg.

A szállót néhány hét előtt új tulajdonos, a Boesky szövetesség vette át, amely már a hangos lakókat nem találta ott. Minap éjjel ezt a szállót átvizsgálta a rendőrség és a katonaság bizottsága, de csupán egyetlen vendéget vittek el, azt is tévedésből, mert Kissnek hívják, de csakhamar kiderült, hogy nem az a Kiss, akit keresnek.

Az Aggteleki utcai Deák Ferenc szállodában is megjelent az új folyamán a bizottság, mert az a hír járta, hogy a rendőrgyilkosság több tettese itt tartózkodik. Innen csupán egy fiatal embert vittek el, azt is csak azért, mert nagyon keményen feleltetett a bizottság vezetőjének kérdéseire. Igazolás után félóra múlva visszarendelték a szállodába. A Deák Ferencben semmiféle különítmény nincs és nem is volt. Egyszer le akartak foglalni szobákat 28 ember részére, mire a szálló vezetősége tiltakozott, arra hivatkozva, hogy a vendégeket kidobni nem lehet.

Majd elmennek azok a vendégek maguktól is — biztatták a szállót, de azután valahogyan mégis elmaradtak. Polgári közönség, több tiszt, köztük egy ezredes és egy katonai lelkész lakik a szállodában, de ezek kifogástalan vendégek. A századosi rangban lévő katonai lelkésznek is baja akadt a minap egy fiatal, tiszt ruhába öltözött emberrel. Az Operából jött ki, amikor a civilruhás lelkész megtámadta a fiatal embert.

— Hová megy, maga zsidó? — kérdezte tőle.

— Ha zsidó volnék is, mi köze hozzá? — mondta a lelkész.

Mikor erre a fiatalabb gornombáskodni próbált vele, a lelkész keményen rátámadt, megmondta rangját és ő szállította fel igazolásra a támadót.

A Savoyt is a különítményes szállodák között emlegetik. Itt csupán egy irodát béreltek tiszt egyenruhás emberek és a bejelentő-lapon egyik tiszt csoport tagjainak nevezték magukat. Az irodában hivatalos ügyeket végeztek, sokan jártak ki-be, de semmi különös nem történt.

Nuga-Tone

ÉPÍT ERŐS SZILÁRD IDEGEKET, GAZDAG PIROS VÉRT, ERŐTELJES FÉRFIÁKAT ÉS NŐKET.

Minden szerv és a test minden működése az erős idegerőre szorul, egészséges életműködés céljából Nuga-Tone gazdag foszforban az idegek és vasban a vér számára. Nyolc értékes és egészséget adó gyógyszerből van összeállítva, ajánlva és rendelve a legelőkelőbb orvosok által.

Gyomorbeteg, emésztéshány, nehézségek, fejfájás, székességek, beteges fejfájás, májbeteg, gyomor- és hasznárok, savanyú gyomor, rosszszagú léleket, bevont nyelv, epehánás, felbőgös, gyomorégés, gyomorbetegség, görös fájdalom és hasonló emésztési zavarok rendezését igen hamar elmulaszt ezen egyszerű orvosság a Nuga-Tone használata által. Jó étvágyat ad, súlyát megnöveszt, jól fog tudni aludni és mint új ember fog érezni tőle. Nuga-Tone óstónt, táplálja és erősíti az összes fő szerveket. Erős kemény és izmos testű emberek számára még egészségesebb, azbb nőket épít. Vágya ki ezt a hirdetést, vigye el egy gyógyszerárba, vegyen egy üveg Nuga-Tone-t és ha nincs teljesen melegegde, vigye vissza a megmaradtakat a gyógyszerárba és visszakapja pénzét. Ha nem kapja meg gyógyszeráránál, küldjön nekünk 1 dollárt és kap egy hónapra való jótállásos kezelést, a postaköltség fizetve.

Gruggist: You can get Nuga-Tone from your druggist or from the National Laboratory, 538 So. Dearborn St., Chicago Guaranteed. Retail price \$1.00.

BAMBINO

Gyermekek szeretik! Mindig többet kérnek belőle

Ne kinozza a szorulásban szenvedő gyermeket förtelmes és görcsöket okozó olajokkal. Adjon neki egy kanál Bambinot, ezt a kellemes ízű, könnyen emészthető és gyors eredményt hozó hasajtót. Székességek, bélgörcs, hasmenés és szorulásban szenvedőknek megváltást jelent.

Próbálja ki, vegyen egy üveggel. Kapható minden gyógyszerárban 50c-ért vagy 60c-ért bormentve közvetlenül a gyártól. Az eredeti csomagban a Bambino Baby látható, elsenben a nőki hamistvány.

F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5. Brooklyn, N. Y.

Jó hír a betegeknek!

DR. NEUMAN ARTHUR

147 Ellison St., Paterson, N. J.

20 éve működő magyar orvos és specialista győztes leküzdésében minden betegségben szenvedő férfit és nőt. Ittendél 10-12-ig. Vasár- és ünnepnapiok 10-12-ig. — Levelekre válaszolok.

EMELNI AKARJAK ÚJRA AZ ÉPÍTÉSI ANYAGOK ÁRÁT.

A téglát, mészkövet és cementet és egyéb építési anyagokat gyártó országos központi Árvizsgáló bizottsághoz, amelyben kérik az összes építési anyagok árának fölemelését. A gyári érdekeltek a gyártáshoz szükséges nyersanyagok árának óriási emelkedésére, valamint a nagy munkabérekre hivatkoznak az árak fölemeléséért. Az Árvizsgáló bizottság e célból a gyári érdekeltekkel tanácskozásként foglyaltatni, azonban megvizsgálja a gyártói érdekeket. És a kalkulációk eredményétől függ, hogy az árak milyen mértékben emelhetik.

HIRDESSZEN A SZABADSÁGBAN.

Száritott szőlő Importált és Belföldi Száritott szőlő

Most a must egy hordóval... \$65.00
vagy 50 gallon... \$65.00
Creek Currants, fontja... 18c
Three Crown Muscatel, fontja... 27c
Sultan, 25 fontos doboz... 25c
fontja
Eleme száritott szőlő, 50 fontos zsák, fontja... 24c
Two Crown Muscatel, fontja... 25c
Salva, 50 fontos doboz, fontja... 14c

A. W. RUSSO & CO.
Dept. H.
1226 PENN AVE., PITTSBURGH, PA.
Telefon: Grant 3623
Hordók és tartályok mindenféle nagyságban.

MARADJON FIATAL KÜLSEJÜ

Könnyű — Ha Ismeri Dr. Edwards, Olive Tablets.

A fiataloság titka, hogy fiatalon érezd magad, — azaz ugyanolyan vidám és beleszó, — nem kell, hogy sápadt legyen, karakás szemek, kútykás, bágyadt arc és telmelt nyugodt névél. Az orvosok szerint a betegségek kilencven százaléka vése és gyomorjában alakzik.

Dr. Edwards, egy ohio-i orvos, tökéletesített egy 20-aszékű és főlajból álló szert, melyet évek óta ir elő betegeknek.

A Dr. Edwards' Olive Tablets, a Calcium helyettesítő, szénhidrát, és hatóanyag. Ezek erőteljes érzés idéznek elő, melyet mindenki érezhet, de a veszt és beleket tisztán tartja.

A Dr. Edwards' Olive Tablets felhasználható fiataloknál. 15c és 30c.

Szüntesse meg a bőr viszketését.

Zemo, a Tiszta Förtelenítő Folyadék Azonnali Enyhülést Nyújt.

Van egy biztos, megbízható gyógymód, mely enyhíti a viszketésgyökereket és mely tisztítja és hűsíti a bőrt.

Kérjen bármely gyógyszerésznél egy 35 centes vagy egy dolláros üveg Zemo-t, és használja utasítás szerint. Rövidesen találni fogja, hogy viszketés kútykások, pattanások, sörner és hasonló bőrbetegségek eltűnnek.

A Zemo, a behatóló, jóleső folyadék az, amire szüksége van, mert az eltávolítja a legtöbb bőrbántalmat, a bőrt lágyítja, simítja és egészségessé teszi.

The E. W. Rose Co., Cleveland, O.

EGY UJABB \$5,000,000 értéket képviselő HUSKONSERV

áll a jó étvágygyal bíró amerikai magyar gyomor rendelkezésére.

Ennyi az értéke azoknak a garantált konserveknek, vagy mint az amerikai magyar mondja "Cannad" husneműeknek, melyek a mult hét folyamán az Egyesült Államok minden részébe szétküldtek. A kereskedők ezrei árusítják a fogyasztók százezreire élvezik. De nem is csoda, mert amellet, hogy előrangú eledelke, az áruk oly olcsók, hogy a háború előtti árakkal veteksznek. Az Egyesült Államok kormányának ez a második törekvése, hogy az élelmiszerek árát csökkentse. Az alant közölt árak nagyban vásárlásra vonatkoznak, de azokból fogalmat alkothat magának mindenki arra vonatkozólag, hogy mennyi-vel olcsóbban juthatunk azokhoz, mint más husneműekhez. Cselekedjék ma. Látogassa meg saját kereskedőjét és ha ő nála nem volna raktaon és husneműekből, bírja őt arra, hogy azokat beszeresse. Egyébként szívességet tesz nekünk, ha a kereskedő címét, akinél Ön is vásárol, hozzánk beküldi.

\$250 dolláron aluli rendeltést nem fogadunk el.

Karácsonyi Hírnök

Értesítjük valamennyi erdélyi származású honfitársainkat, hogy a karácsonyi és újvi ünnepek alkalmával, alulírott bank, külön küldőncöt fog Erdélybe küldeni, aki kész magával vinni és kézbesítési menféle küldeményt, ugy leveleket, mint pénzt, a mivel az Amerikában tartózkodó honfitársaink meg fogják bízni.

A küldőnc személyesen jelentkezni fog az alábbi fiókintézeteknél: Arad, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhelyt és a velünk társas bankoknál: Nagyvárad, Köhalmos, Szatmáron és Temesvárt, ahol a rábizott küldeményeket át fogja adni és egyszerűsrend, a címzettet értesíteni fogja, azok átvételre céljából.

Három hét elmúta után a küldőnc újból fel fogja keresni a fentmeltett helységeket, hogy a nyugtákat és az ide címzett leveleket átvegye és magával Amerikába hozza.

Mindazok, akik fel akarják használni ezt a kedvező alkalmat, hogy erdélyi rokonainkat karácsonyi ajándékot küldjenek, leveleket vagy pénztárványokat küldhetnek az alábbi bank címére december 10-ig.

HAZAI HURKATÖLTŐ

Valódi hazai, kétévesű hurkatöltő, erős, fenyezett (fémlemez), erősítők karikkákkal, kemény jubarfa nyomóval. Minden tiltóknak két csőve van, egyik kettős, a másik hurkatöltő.

Hazai díszművészi... 1.00
Legfinomabb Szegedi Rózsapaprika, fontja... 95
Legfinomabb Dunántúli erős paprika, fontja... 95
Hazai Majoránna pelyva, fél font ára... 65
Hazai Sáfrány, 1 csomag... 60
Hazai szemes bors, 1 font... 2.00
Hazai csilvelőbors, 1 font... 2.25
Hazai kávépörkölőgép... 2.50
Hazai 5 fontos magyar fejese, nyéllel... 1.75
Hazai ácsfejese, nyéllel... 1.50
Hazai nagy hegyes mezel kupa... 1.50
Hazai nagy hegyes ács... 48.00
Hazai láncos tálygás aka tiszta acébból... 48.00

Pontos, gyors, lelkiszerető kiszolgálás. Minden rendelés házhoz szállítva. Gondos csomagolás. Rendelésel együtt küldje a pénzt is, mert utánvétellel nem szállíthatok. — Rendelje meg most, hogy ha kell, kézzel legyen.

EMIL NYITRAY
Amerika legnagyobb magyar áruháza.
224 EAST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.

A hadügyminiszterium huskonzervjének árai itt következnek:

CORNEB BEEF:
No. 1. doboz (can) 15c egy doboz
No. 2. doboz (can) 27c egy doboz
1 fontos doboz... 18c egy doboz
6 fontos doboz... \$1.00 egy doboz

CORNEB BEEF VAGDALVA:
1 fontos can... 15c egy doboz
2 fontos can... 30c egy doboz

ROAST BEEF:
No. 1. doboz (can) 9c egy doboz
No. 2. doboz... 18c egy doboz
1 fontos doboz... 12c egy doboz
2 fontos doboz... 24c egy doboz
6 fontos doboz... 70c egy doboz

SZALONNA:
12 fontos doboz \$2.50 egy doboz

ÁRENGEDMÉNYEK:

Ez az árengedmény, mely 1920. november 15-ike után lépett érvénybe, vonatkozik minden konservek husneműre. Az engedmény a következők:

\$250-tól \$1000-ig 5% enged- **\$2501-től \$4000-ig 10 százalé-**
mény **\$4001-től feljebb 20 százalé-**

\$1000-tól \$2500-ig 5% engedmény **\$2500-tól \$5000-ig 10% engedmény**

Ez teljes vagyon-értékmény, mely korlátlanul lehet elküldve, akkor is 20 százalékos az árengedmény, ha annak teljes súlya kevesebb, mint 4000 font. Ha \$50,000-nál többet vásárol, az engedmény 25 százalékos az árengedmény. Ha \$100,000-nál többet vásárol, az engedmény 30 százalékos az árengedmény. Ha \$200,000-nál többet vásárol, az engedmény 35 százalékos az árengedmény. Ha \$500,000-nál többet vásárol, az engedmény 40 százalékos az árengedmény. Ha \$1,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 45 százalékos az árengedmény. Ha \$2,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 50 százalékos az árengedmény. Ha \$5,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 55 százalékos az árengedmény. Ha \$10,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 60 százalékos az árengedmény. Ha \$20,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 65 százalékos az árengedmény. Ha \$50,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 70 százalékos az árengedmény. Ha \$100,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 75 százalékos az árengedmény. Ha \$200,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 80 százalékos az árengedmény. Ha \$500,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 85 százalékos az árengedmény. Ha \$1,000,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 90 százalékos az árengedmény. Ha \$2,000,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 95 százalékos az árengedmény. Ha \$5,000,000,000-nál többet vásárol, az engedmény 100 százalékos az árengedmény.

SZALLITÁSI KÖLTSÉG FIZETVE.

Küldje be rendelését a legközelebbi DEPOT QUARTERMASZTERHEZ az alant címez kéremlyeiben:

New York City, 491-501 Ave.
Boston, Mass., Army Supply Buss.
Chicago, Ill., 1019 W. 39th St.
Atlanta, Ga., Transportation Bldg.
San Antonio, Tex.
San Francisco, Cal.

Ha a rendelés egy cartoz vagy annál több, a szállítási költséget az Egyesült Államok kormányza fizeti, mert minden küldi csak a központi rakettartól.

Surplus Property Branch Office of
The Quartermaster General, Muni-
tions Building, Washington, D. C.

KIS HIRDETESEK

KERESTETÉS MUNKÁT KERES... ELLÁTÁST NYER... BUTORZOTT SZOBÁK... KIADÓ LAKÁSOK 20 szög egy...

HÁZASSÁGI HIRDETESEK egyez... külső \$1.00, hámoszori külső \$2.75...

NAGYBÓR BÉTKÖLÉSI HIRDETESEK... fenti árak kétszerese az emelt...

szabadsg fiókiról: 3321 BUCKEYE ROAD - Telefon: Princeton 1150-W...

MUNKÁNYER - FERFI... KERESKE... HAZAI KÖMÜVESEKET...

JOSEPH GASPAR... 1124 Tudor Ave. E. St. Louis, III...

Magyar bányászok... Ha van bányászki vizsgája...

Részvény eladók... Ingatlan eladók... Biztosítási ügynökök...

Ügynökök... Embereink hetenként egyszáz dollárt...

CONTINENTAL GROCERY STORES, Inc... 503 Union Bldg., Cleveland, O.

Union bányászok és loaderek felvételnek... Ha kardal kei vizsgálni...

The Elkhorn Piney Coal Mining Co... tulajdonosa a bányához vezető...

A kompánának négy bányája van... W. Va.-ban, a C. & O. vasut...

Powellton, W. Va.-ban három bányája van... a kompánának, a C. & O. vasut...

The Elkhorn Piney Coal Mining Co... General Supt. Wm. A. Powellton...

VASMUNKASOK

Gyakorlott rúcmunkások al-... landó új munkárai felvételnek...

ROSE IRON WORKS... 1540 East 43rd St. Superior és Payne Ave. közt...

MUNKAT NYER... NO. 48-49 ÉV KÖRÜL MAGYAR NŐT...

MAGYAR VAGY NEMET LEÁNY... lakások hámoszori felvételnek...

GYORS LEÁNY... keresek urhához... kiemelkedő és takarékos... jelentkezz...

LEÁNY VAGY FIATAL ASSZONY... ki a váhában, felszólalóknak fel-

KERESKEK egy főzetős ASSZONY... nagy fizetés mellett... 3 éves fizetés megenged-

KIADÓ LAKÁSOK... NEGY VAGY SZTÖBÁS LAKÁS ki-

KIADÓ egy 4 szobás lakás... nyeltemmel ellátva... Tudakodni: 2756 E. 75th St. Cleveland, O.

KIADÓ egy 5 szobás lakás... pad-... villany és fűtés... 1117 Buckeye Rd. Cleveland, O.

BUTORZOTT SZOBÁK... BUTORZOTT SZOBÁK kiadó egy...

BUTORZOTT SZOBÁK... BUTORZOTT SZOBÁK kiadó...

KERESTETÉS... KERESKEK férjemet... HACKTÖK...

DEZ GERGELY MIHALY... keresem... ha akarom még egyet...

KERESKEK KIS JÁNOS... keresem... KÖVÉRI GERGELY... Szatmárnémeti...

BALÁZS MARTON... keresem... BÉTKÖLÉSI HIRDETESEK...

KERESKEK FERGE LAJOS... keresem... DEBŐTS BÉTKÖLÉSI HIRDETESEK...

KERESKEK ROKONMUT... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

KERESKEK CSAKYARI JÓZSEF... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

KERESKEK KAMPIS JÓZSEF... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

HÁZASSÁG... EGY TISZTESSEGESE... keresem...

50 ÉVES POGGELTLEN EMBER... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

KEDVES LEÁNYOK!... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

KERLEK TUDASS... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

RESTAURANT... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

BŐR JÓZSEF... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

JÓLÉTEL... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

ELADÓ... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

ELADÓ... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

ELADÓ... keresem... KÖRÖM... MARGITICS MARIKA...

TÁRS KERESTETIK

ELADÓ HÁZAK... ELADÓ TÖBB EGY ÉS KÉT CSALÁDOS HÁZ...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

ELADÓ FARMOK... 28 AKKERES FARM... keresem...

D. B. STONE

Amerikai és magyar ügyvédi iroda... LAWRENCE M. RICH ügyvéd és jogtanácsos...

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD... Gritliob Lajos Mites ügyvéd...

VEGYES... ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9.

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

ÉLETMENŐ... Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

BANKUTALVÁNY

PÉNZKÜLDÉS... Magyarországra bármely részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

GYORS, PONTOS ÉS BIZTOS KIFIZETÉS... Hefocz József ur megérkezett...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

Zomborban, Apatin-u. 9. főkiródat nyitottuk...

A SZABADSÁG IRODAI ÉS KÉPVISELŐI

NEW YORKI IRODA: 800 Tribune Bldg., 156 Nassau St. Tel.: 2-1000.

PITTSBURGHI IRODA: 210 Backus Bldg., cor. Grant & Diamond Sts., 1903-4th Ave. Beave...

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA: Irodavezető: Pathy István. Hatal-

Miller-Becker Co's GINGER ALE. Követelje ezt a címkét. Ha tiszta és frissítő határu italt óhajt, követelje a Miller-Becker felét.

HA PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI, HAJÓJEGYET VENNI, avagy bármilyen hazai ügy elintézésében tanácsra van szüksége, írjon vagy keressen fel: RIZSÁK JÁNOS Passaic, N. J.

Minden hársban tartak kénd a BIZONFFY MAGYAR ANGOL és ANGOL-MAGYAR SZÓTÁRT vagyis TOLMACSKÖNYVET...

SZABADSÁG NYOMDAI MŰINTÉZETE. a legmodernebb berendezett magyar nyomda Amerikában, ahol a nyomdászpar keretébe tartozó összes nyomtatványok a legrovidebb idő alatt, a legsebb kivitelben készülnek.

700-702 HURON ROAD CLEVELAND, OHIO. Messon dörzsölés nélkül. Egy centért.

MAIL ORDER HOUSE, Glenfield, N. Y. Ilyen Csekély Pénzért szerezhet magának.

\$2.50 Ilyen Csekély Pénzért szerezhet magának. Jobb munkát, könnyebb boldogulást.

Bizonffi Szótárt. Amerikában élünk a csak az boldogulhat igazán, aki jól tudja az angol nyelvet. Még az egyszerű munkát is jobban megbeszéli a garban, ha angolul meg tudja magát érteni.

Publ... The oldest Hungarian... NO. 287

Kisg... al... Uj kezek kormány

Merényl... fél a ma nemzetgy... BECS, de...

tekezetek... tartani nem lemondják, hogy amelyhez a kivül a volt...

CSUNYÁN... Meyer London... volt kénytelen

CHICAGO... teni szocialista gyűlést tartott...

CHICAGO... teni szocialista gyűlést tartott...

CHICAGO... teni szocialista gyűlést tartott...

CHICAGO... teni szocialista gyűlést tartott...